

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.

Jednostkowe sprawozdanie finansowe
za okres zakończony 31.12.2017 roku

Sprawozdanie sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej

SPIS TREŚCI

Wybrane dane finansowe	3
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)	6
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	9
1. Informacje ogólne.....	10
2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	12
2.1. Profesjonalny osąd	12
2.2. Niepewność szacunków	12
3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędów	13
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	14
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	15
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)	16
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	17
5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2018 roku i później	17
6. Istotne zasady rachunkowości.....	20
6.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.....	20
6.2. Przychody	20
6.3. Zysk netto na akcję	21
6.4. Leasing	21
6.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	21
6.6. Koszty finansowania zewnętrznego	21
6.7. Odprawy emerytalne.....	21
6.8. Płatności w formie akcji własnych	22
6.9. Podatki	22
6.10. Rzeczowe aktywa trwałe	23
6.11. Nieruchomości inwestycyjne.....	24
6.12. Wartości niematerialne.....	24
6.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	25
6.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	25
6.15. Zapasy	26
6.16. Aktywa finansowe.....	26
6.17. Utrata wartości aktywów finansowych.....	27
6.18. Wbudowane instrumenty pochodne	28
6.19. Pochodne instrumenty finansowe	28
6.20. Rachunkowość zabezpieczeń	28
6.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	29
6.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	29
6.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	29
6.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29
6.25. Rezerwy	30
7. Informacje dotyczące segmentów działalności	30
8. Sezonowość działalności	30
9. Przychody i koszty	31
9.1. Przychody ze sprzedaży	31
9.2. Pozostałe przychody operacyjne	31
9.3. Pozostałe koszty operacyjne.....	31
9.4. Przychody finansowe	32
9.5. Koszty finansowe.....	32
9.6. Koszty według rodzajów.....	32
9.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	32
9.8. Koszty świadczeń pracowniczych	33
10. Podatek dochodowy	33

10.1.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	33
10.2.	Odroczony podatek dochodowy	34
11.	Rozliczenia podatkowe	35
12.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	35
13.	Zysk przypadający na jedną akcję	35
14.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	36
15.	Leasing.....	36
15.1.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	36
15.2.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego i umów dzierżawy z opcją zakupu	37
16.	Świadczenia pracownicze	37
16.1.	Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia.....	37
17.	Rzeczowe aktywa trwałe	38
18.	Wartości niematerialne	40
19.	Inwestycje w jednostki zależne i współzależne	41
19.1.	Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych.....	43
20.	Pozostałe należności długoterminowe.....	43
21.	Zapasy.....	43
22.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	44
23.	Rozliczenia międzyokresowe	45
24.	Pochodne instrumenty finansowe.....	45
25.	Udzielone pożyczki.....	46
26.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	46
27.	Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe.....	46
27.1.	Kapitał podstawowy	46
27.2.	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	47
27.3.	Pozostałe kapitały.....	47
27.4.	Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy	48
27.5.	Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji.....	48
28.	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	49
29.	Rezerwy	50
30.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	51
31.	Zobowiązania warunkowe	51
32.	Sprawy sądowe	53
33.	Informacje o podmiotach powiązanych.....	53
33.1.	Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo.....	53
33.2.	Informacja o podmiotach powiązanych osobowo	55
33.3.	Pozostałe transakcje	55
34.	Instrumenty finansowe.....	58
34.1.	Wartość bilansowa	58
34.2.	Wartość godziwa	60
34.3.	Hierarchia wartości godziwej	60
34.4.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat	62
35.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	64
35.1.	Ryzyko stopy procentowej.....	64
35.2.	Ryzyko walutowe.....	65
35.3.	Ryzyko kredytowe.....	68
35.4.	Ryzyko związane z płynnością	68
36.	Zarządzanie kapitałem.....	69
36.1.	Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin.....	69
36.2.	Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę	70
36.3.	Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	70
36.4.	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki	70
36.5.	Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych.....	71
37.	Struktura zatrudnienia.....	71
38.	Zdarzenia następujące po dacie bilansu	71

Wybrane dane finansowe

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
	(skorygowane)		(skorygowane)	
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług	1 160 125	1 104 669	273 311	252 455
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	65 055	111 348	15 326	25 447
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	66 244	111 439	15 606	25 468
Zysk (strata) okresu	54 405	91 372	12 817	20 882
Całkowite dochody netto okresu	111 820	78 776	26 343	18 003
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	66 667	164 546	15 706	37 604
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(47 708)	(171 311)	(11 239)	(39 151)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(38 443)	13 475	(9 057)	3 080
Zwiększenie/ Zmniejszenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(19 484)	6 710	(4 590)	1 533
Liczba akcji (w szt.)	23 930 769	23 901 084	23 930 769	23 901 084
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł /EUR)	-	1,00	-	0,23
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/ EUR)	2,27	3,82	0,53	0,87
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
	(skorygowane)		(skorygowane)	
Suma aktywów	901 017	842 497	216 025	190 438
Zobowiązania razem	299 700	349 592	71 855	79 022
Zobowiązania długoterminowe	130 107	170 862	31 194	38 622
Zobowiązania krótkoterminowe	169 593	178 730	40 661	40 400
Kapitał własny	601 317	492 905	144 170	111 416
Kapitał zakładowy	23 931	23 901	5 738	5 403
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł /EUR)	25,14	20,62	6,02	4,66

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

		Za okres sprawozdawczy zakończony		
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2016 (skorygowany)
Działalność kontynuowana	Nota			
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	9.1.	1 151 433	1 082 796	1 082 909
Przychody ze sprzedaży usług	9.1.	8 692	21 760	21 760
Przychody ze sprzedaży		1 160 125	1 104 556	1 104 669
Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	9.6.	(766 351)	(661 275)	(661 275)
Koszt własny sprzedanych usług	9.6.	(3 478)	(15 230)	(15 230)
Koszt własny sprzedaży		(769 829)	(676 505)	(676 505)
Zysk brutto ze sprzedaży		390 296	428 051	428 164
Pozostałe przychody operacyjne	9.2.	1 511	3 119	3 119
Koszty sprzedaży	9.6.	(271 639)	(263 892)	(263 892)
Koszty ogólnego zarządu	9.6.	(47 202)	(47 456)	(47 456)
Pozostałe koszty operacyjne	9.3.	(7 911)	(8 587)	(8 587)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		65 055	111 235	111 348
Przychody finansowe	9.4.	8 699	11 303	11 303
Koszty finansowe	9.5.	(7 047)	(4 023)	(4 023)
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	35.2.	(463)	113	(7 189)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		66 244	118 628	111 439
Podatek dochodowy	10.	(11 839)	(21 433)	(20 067)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej		54 405	97 195	91 372
Działalność zaniechana		-	-	-
Zysk (strata) okresu z działalności zaniechanej		-	-	-
Zysk (strata) okresu		54 405	97 195	91 372
Zysk (strata) na jedną akcję za okres (w złotych):	13.			
– podstawowy		2,27	4,07	3,82
– rozwodniony		2,27	4,07	3,82

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

		Za okres sprawozdawczy zakończony		
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2016 (skorygowany)
	Nota			
Zysk (strata) okresu		54 405	97 195	91 372
Inne całkowite dochody netto, w tym:		57 415	(12 633)	(12 596)
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		95	1 291	1 291
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	16.1	117	280	280
Podatek odroczony dotyczący świadczeń pracowniczych		(22)	(53)	(53)
Program motywacyjny	36.1.	-	1 064	1 064
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat	27.3.	57 320	(13 924)	(13 887)
Wycena instrumentów zabezpieczających		70 765	(17 189)	(17 144)
Podatek odroczony dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		(13 445)	3 265	3 257
Całkowite dochody ogółem za okres		111 820	84 562	78 776

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)

		Stan na dzień		
	Nota	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2016 (skorygowany)
AKTYWA				
Aktywa trwałe		518 281	466 362	467 719
Rzeczowe aktywa trwałe	17.	245 444	246 297	246 297
Wartości niematerialne	18.	1 330	968	968
Inwestycje w jednostki zależne i współzależne	19.	162 974	154 394	154 394
Udzielone pożyczki	25.	74 988	60 946	60 946
Pozostałe należności długoterminowe	20.	112	119	119
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	24.,35.2.	33 433	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.2.	-	3 638	4 995
Aktywa obrotowe				
		382 736	374 778	374 778
Zapasy	21.	145 932	143 247	143 247
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22.	164 133	173 482	173 482
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	24.,35.2.	18 210	-	-
Należności z tytułu podatku dochodowego		6 398	-	-
Rozliczenia międzyokresowe	23.	3 028	2 497	2 497
Udzielone pożyczki	25.	12 351	2 960	2 960
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26.	32 684	52 592	52 592
SUMA AKTYWÓW		901 017	841 140	842 497
PASYWA				
Kapitał własny		601 317	498 691	492 905
Kapitał podstawowy	27.1.	23 931	23 901	23 901
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	27.2	114 556	113 214	113 214
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	27.3	48 029	(9 328)	(9 291)
Kapitał z połączenia		(1 073)	(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	36.1.	2 354	2 354	2 354
Pozostałe kapitały rezerwowe	27.3.	341 274	248 859	248 859
Zyski zatrzymane	27.4.	72 246	120 764	114 941
Zobowiązania długoterminowe				
		130 107	156 946	170 862
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	28.	115 315	152 808	152 808
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.2.	11 195	-	-
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	16.1.,29.	3 296	3 283	3 283
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	24.	-	-	13 916
Rozliczenia międzyokresowe	29.	-	13	13
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	301	842	842
Zobowiązania krótkoterminowe				
		169 593	185 503	178 730
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	30.	160 145	97 962	153 426
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	28.	6 051	6 729	6 729
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	30.	-	10 176	10 176
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	24.	-	11 517	4 744
Rezerwy	29.	2 722	58 043	2 579
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	675	1 076	1 076
Zobowiązania razem		299 700	342 449	349 592
SUMA PASYWÓW		901 017	841 140	842 497

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres sprawozdawczy zakończony		
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2016 (skorygowany)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) okresu	54 405	97 195	91 372
Korekty o pozycje:	12 262	67 351	73 174
Amortyzacja	22 631	20 782	20 782
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych	(2 369)	4 057	4 057
Odsetki i dywidendy netto	(6 229)	(8 995)	(8 995)
(Zysk)/strata z działalności inwestycyjnej	892	236	236
	-	3 266	-
Zmiana stanu należności	9 355	10 780	10 780
Zmiana stanu zapasów	(2 685)	(4 368)	(4 368)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	4 280	17 953	73 417
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	4 590	20 389	(36 432)
Zmiana stanu rezerw	(1 809)	(4 925)	5 521
Podatek dochodowy zapłacony	(25 690)	(20 151)	(20 151)
Podatek bieżący wykazany w rachunku zysków i strat	9 116	26 730	26 730
Rezerwa na świadczenia emerytalne	135	533	533
Wycena programu motywacyjnego	-	1 064	1 064
Pozostałe korekty	45	-	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	66 667	164 546	164 546
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	769	233	233
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(21 032)	(40 077)	(40 077)
Nabycie aktywów finansowych	(8 630)	(95 312)	(95 312)
Dywidendy otrzymane	7 796	10 290	10 290
Odsetki otrzymane	877	333	333
Udzielone pożyczki	(32 106)	(94 542)	(94 542)
Splata udzielonych pożyczek	4 618	47 714	47 714
Pozostałe wpływy inwestycyjne	-	50	50
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(47 708)	(171 311)	(171 311)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpłaty na kapitał	1 371	-	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	10 917	100 030	100 030
Splata kredytów	(42 301)	(60 492)	(60 492)
Dywidendy wypłacone	(4 780)	(23 901)	(23 901)
Odsetki zapłacone	(2 484)	(1 850)	(1 850)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(1 166)	(312)	(312)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(38 443)	13 475	13 475
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(19 483)	6 710	6 710
Różnice kursowe netto	425	(37)	(37)
Środki pieniężne na początek okresu	52 593	45 846	45 846
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	32 684	52 593	52 593
o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-	-

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	23 901	113 214	120 764	(9 328)	248 859	(1 073)	2 354	498 691
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	(5 823)	37	-	-	-	(5 786)
Na dzień 1 stycznia 2017 roku po korektach	23 901	113 214	114 941	(9 291)	248 859	(1 073)	2 354	492 905
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy	-	-	(92 415)	-	92 415	-	-	-
Podwyższenie kapitału w związku z realizacją programu motywacyjnego	30	1 342	-	-	-	-	-	1 372
Wypłata dywidendy za 2016 rok	-	-	(4 780)	-	-	-	-	(4 780)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	95	-	-	-	-	95
Wynik bieżący	-	-	54 405	-	-	-	-	54 405
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	57 320	-	-	-	57 320
Całkowite dochody za okres	-	-	54 500	57 320	-	-	-	111 820
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	23 931	114 556	72 246	48 029	341 274	(1 073)	2 354	601 317

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku (skorygowany)

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	23 901	113 214	101 278	4 596	194 824	(1 073)	1 290	438 030
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2016 roku po korektach	23 901	113 214	101 278	4 596	194 824	(1 073)	1 290	438 030
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy	-	-	(54 035)	-	54 035	-	-	-
Wypłata dywidendy za 2015 rok	-	-	(23 901)	-	-	-	-	(23 901)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	227	-	-	-	-	227
Wynik bieżący	-	-	91 372	-	-	-	-	91 372
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	(13 887)	-	-	-	(13 887)
Wycena programu motywacyjnego	-	-	-	-	-	-	1 064	1 064
Całkowite dochody za okres	-	-	91 599	(13 887)	-	-	1 064	78 776
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	23 901	113 214	114 940	(9 291)	248 859	(1 073)	2 354	492 905

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE**1. Informacje ogólne**

Sprawozdanie finansowe Fabryk Mebli „FORTE” S.A. obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A. powstała z przekształcenia FABRYK MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. w Spółkę akcyjną w dniu 9 grudnia 1994 r. Pierwotnie tj. od dnia 17 czerwca 1992 r. Spółka prowadziła działalność pod firmą „FORTE” Sp. z o. o. w dniu 25 listopada 1993 r. na mocy aktu notarialnego nastąpiło przyłączenie „FORTE” Sp. z o. o. do Spółki pod nazwą FABRYKI MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. Pod nazwą FABRYKI MEBLI „FORTE” Sp. z o. o. Spółka prowadziła działalność, aż do czasu przekształcenia w Spółkę akcyjną.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (dawniej XXI Wydział Gospodarczy), pod numerem KRS 21840.

Spółce nadano numer statystyczny REGON: 550398784.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest:

- produkcja mebli,
- świadczenie usług w zakresie marketingu, promocji, organizacji wystaw, konferencji,
- prowadzenie działalności handlowej w kraju oraz za granicą.

Siedziba Spółki znajduje się w Ostrowi Mazowieckiej na ul. Białej 1.

Skład Zarządu Spółki

Skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień publikacji raportu:

- Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu
- Mariusz Gazda – Członek Zarządu
- Gert Coopmann – Członek Zarządu
- Klaus Dieter Dahlem – Członek Zarządu
- Maria Florczuk- Członek Zarządu

Skład Rady Nadzorczej

- Zbigniew Sebastian – Przewodniczący
- Bernard Woźniak - Wiceprzewodniczący
- Stanisław Krauz - Członek
- Tomasz Domagalski - Członek
- Jerzy Smardzewski – Członek

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej

W dniu 12 kwietnia 2017 roku Spółka otrzymała oświadczenie o złożeniu przez Pana Stefana Golonkę rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. zatwierdzającego sprawozdanie finansowe i sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 2016. Powodem rezygnacji był zamiar rozpoczęcia świadczenia usług na rzecz FABRYK MEBLI „FORTE” S.A.

W dniu 17 maja 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. powołało Pana Bernarda Woźniaka na Członka Rady Nadzorczej bieżącej kadencji (2014-2018). Pan Bernard Woźniak nie uczestniczy w żadnej innej spółce lub innej osobie prawnej, która prowadziłaby działalność konkurencyjną w stosunku do FABRYK MEBLI „FORTE” S.A. z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej jako jej wspólnik lub członek organu.

Identyfikacja oraz zatwierdzenie sprawozdania finansowego.

Spółka sporządziła sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku, które zostało zatwierdzone przez Zarząd do publikacji w dniu 5 kwietnia 2018 roku.

Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych i współzależnych:

Jednostki zależne	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
			31.12.2017	31.12.2016
MV FORTE GmbH	Erkelenz (Niemcy)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE MÖBEL AG	Baar (Szwajcaria)	Przedstawicielstwo handlowe	99%	99%
FORTE BALDAI UAB	Wilno (Litwa)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE SK S.r.o	Bratysława (Słowacja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE FURNITURE Ltd.	Preston (Wielka Brytania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE IBERIA S.l.u.	Walencja (Hiszpania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
FORTE MOBILIER SARL	Lyon (Francja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
KWADRAT Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Obsługa nieruchomości i wynajem	81%	81%
<i>*GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.</i>	<i>Bydgoszcz</i>	<i>Zarządzanie nieruchomościami</i>	<i>81%</i>	<i>81%</i>
TM HANDEL Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
TM HANDEL Sp. z o.o. S.K.A.	Ostrów Mazowiecka	Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
<i>**FORT INVESTMENT Sp. z o.o.</i>	<i>Ostrów Mazowiecka</i>	<i>Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
TANNE Sp. z o.o. *****	Warszawa	Działalność wytwórcza	100%	100%
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.***	Warszawa	Magazynowanie i przechowywanie towarów	100%	100%
ANTWERP Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	Działalność firm centralnych i holdingów	100%	100%
TERCEIRA Sp. z o.o.*****	Warszawa	Dzierżawa własności intelektualnej, wynajem i zarządzanie nieruchomościami	100%	100%
FORESTIVO Sp. z o.o.	Suwałki	Handel surowcami do produkcji płyty wiórowej	50%	50%
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD	Chennai (Indie)	Produkcja i sprzedaż mebli	50%	-
ANTWERP FP SP. z o. o.	Ostrów Mazowiecka	pośrednictwo w sprzedaży mebli	100%	-

* spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od KWADRAT Sp. z o.o.

** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od TM HANDEL Sp. z o.o.

***zmiana siedziby na Ostrów Mazowiecką z dniem 02.02.2018 r.

**** zmiana nazwy na FORTE- BRAND Sp. z o.o. z dniem 15.02.2018 r.

***** zmiana siedziby na Ostrów Mazowiecką z dniem 13.03.2018 r.

Opis zmian dokonanych w składzie Grupy w ciągu okresu sprawozdawczego

W dniu 18 stycznia 2017 r. Spółka zawarła z INDIAN FURNITURE PRODUCTS LIMITED ('IFPL') z siedzibą w Chennai Indie, podmiotem należącym do Grupy Kapitałowej ADVENTZ, umowę joint venture, dotyczącą produkcji i sprzedaży mebli na rynku indyjskim. Elementem umowy joint venture było utworzenie podmiotu o nazwie FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD ('FFPI') z siedzibą w Chennai, Indie, w którym każdy z udziałowców, tj. FORTE i IFPL, posiada po 50% udziałów. Wkład pieniężny wniesiony do kapitału zakładowego FFPI przez każdego z udziałowców wyniósł równowartość ok. 2 mln. EUR. Zasadniczym przedmiotem działalności FFPI jest produkcja i sprzedaż mebli. Działalność FFPI oparta jest o istniejący zakład produkcyjny i sieć sprzedaży w Indiach, będące dotychczas własnością IFPL oraz o dostarczane przez FORTE know-how, wzornictwo, rozwój produktu i technologię produkcji. Spółka FFPI rozpoczęła działalność operacyjną w kwietniu 2017 r. Spółka została z dniem 30.06.2017 roku włączona do konsolidacji metodą praw własności.

W dniu 11 lipca 2017 roku została utworzona spółka ANTWERP FP SP. Z O.O. w 100% zależna od Fabryk Mebli FORTE S.A. Głównym przedmiotem działalności Spółki jest pośrednictwo w sprzedaży mebli FORTE.

2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

2.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyść z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Weryfikacja przeprowadzona w zakończonym okresie sprawozdawczym nie wykazała konieczności korekty odpisów amortyzacyjnych.

2.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Spółka przeprowadziła analizę utraty wartości zapasów, środków trwałych oraz udzielonych pożyczek. Skutki przeprowadzonej analizy zaprezentowano odpowiednio: zapasy w nocie 21, środki trwałe w nocie 17. W przypadku udzielonych pożyczek nie stwierdzono przesłanek utraty wartości.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 34.2.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 16.1.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę

w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tysięcy zł).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Fabryk Mebli „FORTE” S.A. jako Jednostki Dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony 31 grudnia 2017 r.

Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.forte.com.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminów przekazania raportu rocznego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2017 rok.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki oraz walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędu

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za 2017 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego za 2016 rok, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2017 roku:

- Zmiany w MSR 7: *Inicjatywa w sprawie ujawnień*

Zmiany w MSR 7 zostały opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Celem zmian było zwiększenie zakresu informacji przekazywanej odbiorcom sprawozdania finansowego w zakresie działalności finansowej jednostki poprzez dodatkowe ujawnienia zmian wartości bilansowej zobowiązań związanych z finansowaniem działalności jednostki.

- Zmiany w MSR 12: *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat.*

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2014-2016*)

W dniu 8 grudnia 2016 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 3 standardów:

- MSSF 1 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, w zakresie usunięcia kilku zwolnień przewidzianych w tym standardzie, które nie mają już zastosowania,

- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach*, w zakresie doprecyzowania wymogów odnośnie ujawnień informacji na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania w formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie ,

- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*, w zakresie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności.

Mają one zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub później (za wyjątkiem poprawek do MSSF 12, które obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r. lub później).

Korekta błędu

Spółka w okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2017 roku dokonała korekty błędu podstawowego dotyczącego sprawozdania finansowego za rok 2016 dostosowując alokację wyceny przyjętych zabezpieczeń pomiędzy kapitały i rachunek wyników Spółki.

Spółka dokonując w roku 2016 wyceny strategii opcyjnych stanowiących zabezpieczenie w ramach rachunkowości zabezpieczeń nie wydzieliła wartości wewnętrznej oraz wartości czasowej opcji walutowych. Zgodnie z zapisami dokumentacji zabezpieczeń sporządzonej w momencie ustanowienia powiązania, jako instrument zabezpieczający została wskazana wartość wewnętrzna opcji.

W związku z tym, że w sytuacji gdy wydzielona wartość wewnętrzna opcji stanowi zabezpieczenie, MSR 39 nakazuje odnosić zmiany wartości czasowej tych opcji do rachunku wyników, Spółka dokonała ponownej wyceny portfela instrumentów zabezpieczających, wydzielając wartość wewnętrzną i wartość czasową opcji.

Zmiana wartości czasowej aktywnych na dzień 31.12.2016 roku opcji wyniosła (-) 7 189 tys. zł i zgodnie z wytycznymi MSR 39 zaprezentowana została w rachunku zysków i strat w pozycji „straty z pochodnych instrumentów finansowych” oraz w kwocie 1 366 tys. zł w pozycji podatku odroczonego. Zmiana wartości wewnętrznej opcji wyniosła (-) 11 471 tys. zł i w pomniejszeniu o podatek odroczonego w kwocie 2 179 tys. zł zaprezentowana została w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających”.

Ponadto Spółka dostosowując sposób prezentacji danych finansowych do wymogów obowiązującego MSR 1, dokonała zmiany sposobu prezentacji niektórych tytułów biernych rozliczeń międzyokresowych wykazywanych dotychczas w rezerwach i rozliczeniach międzyokresowych sprawozdania z działalności finansowej do zobowiązań z tytułu dostaw robót i usług oraz pozostałych zobowiązań. Szczegółowa specyfikacja tytułów rozliczeń międzyokresowych biernych prezentowanych obecnie w pozostałych zobowiązaniach została zaprezentowana w nocie 31 niniejszego sprawozdania finansowego.

Wpływ wprowadzonych zmian dotyczących korekty błędu oraz zmiany sposobu prezentacji na sprawozdania finansowe Spółki został zaprezentowany w poniższych tabelach.

W dalszej części niniejszego sprawozdania finansowego dla okresu porównawczego 2016 roku zaprezentowano dane skorygowane.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Za okres sprawozdawczy zakończony		
	31 grudnia 2016 było	31 grudnia 2016 jest	zmiana
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 082 796	1 082 909	113
Przychody ze sprzedaży usług	21 760	21 760	-
Przychody ze sprzedaży	1 104 556	1 104 669	113
Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(661 275)	(661 275)	-
Koszt własny sprzedanych usług	(15 230)	(15 230)	-
Koszt własny sprzedaży	(676 505)	(676 505)	-

Zysk brutto ze sprzedaży	428 051	428 164	113
Pozostałe przychody operacyjne	3 119	3 119	-
Koszty sprzedaży	(263 892)	(263 892)	-
Koszty ogólnego zarządu	(47 456)	(47 456)	-
Pozostałe koszty operacyjne	(8 587)	(8 587)	-
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	111 235	111 348	-
Przychody finansowe	11 303	11 303	-
Koszty finansowe	(4 023)	(4 023)	-
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	113	(7 189)	(7 302)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	118 628	111 439	(7 189)
Podatek dochodowy	(21 433)	(20 067)	(1 366)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	97 195	91 372	(5 823)
Działalność zaniechana	-	-	-
Zysk (strata) okresu z działalności zaniechanej	-	-	-
Zysk (strata) okresu	97 195	91 372	(5 823)
Zysk (strata) na jedną akcję za okres (w złotych):			
– podstawowy	4,07	3,82	(0,25)
– rozwodniony	4,07	3,82	(0,25)

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres sprawozdawczy zakończony		
	31 grudnia 2016 było	31 grudnia 2016 jest	zmiana
Zysk (strata) okresu	97 195	91 372	(5 823)
Inne całkowite dochody netto, w tym:	(12 633)	(12 596)	37
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat	1 291	1 291	-
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	280	280	-
Podatek odroczony dotyczący świadczeń pracowniczych	(53)	(53)	-
Program motywacyjny	1 064	1 064	-
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat	(13 924)	(13 887)	37
Rachunkowość zabezpieczeń	(17 189)	(17 144)	45
Podatek dochodowy dotyczący rachunkowości	3 265	3 257	(8)
Całkowite dochody ogółem za okres	84 562	78 776	(5 786)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)

	Stan na dzień 31 grudnia 2016	Stan na dzień 31 grudnia 2016 skorygowany	zmiana
AKTYWA			
Aktywa trwałe	466 362	467 719	1 357
Rzeczowe aktywa trwałe	246 297	246 297	-
Wartości niematerialne	968	968	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	-
Aktywa finansowe	215 459	215 459	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 638	4 995	1 357
Aktywa obrotowe	374 778	374 778	-
Zapasy	143 247	143 247	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	173 482	173 482	-
Rozliczenia międzyokresowe	2 497	2 497	-
Aktywa finansowe	2 960	2 960	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	52 592	52 592	-
SUMA AKTYWÓW	841 140	842 497	1 357
PASYWA			
Kapitał własny	498 691	492 905	(5 786)
Kapitał podstawowy	23 901	23 901	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	113 214	113 214	-
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	(9 328)	(9 291)	37
Kapitał z połączenia	(1 073)	(1 073)	-
Program motywacyjny	2 354	2 354	-
Pozostałe kapitały rezerwowe	248 859	248 859	-
Zyski zatrzymane	120 764	114 941	(5 823)
Zobowiązania długoterminowe	156 946	170 862	13 916
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	152 808	152 808	-
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	3 283	3 283	-
Rozliczenia międzyokresowe	13	13	-
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	842	842	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	13 916	13 916
Zobowiązania krótkoterminowe	185 503	178 730	(6 773)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	97 962	153 426	55 464
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek	6 729	6 729	-
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	10 176	10 176	-
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	11 517	4 744	(6 773)
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	58 043	2 579	(55 464)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	1 076	1 076	-
Zobowiązania razem	342 449	349 592	7 143
SUMA PASYWÓW	841 140	842 497	1 357

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres sprawozdawczy		zmiana
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2016 skorygowany	
Przepływy środków pieniężnych z działalności			
Zysk/(strata) okresu	97 195	91 372	(5 823)
Korekty o pozycje:	67 351	73 174	(5 823)
Amortyzacja	20 782	20 782	-
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych	4 057	4 057	-
Odsetki i dywidendy netto	(8 995)	(8 995)	-
(Zysk)/strata z działalności inwestycyjnej	236	236	-
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	3 266	-	(3 266)
Zmiana stanu należności	10 780	10 780	-
Zmiana stanu zapasów	(4 368)	(4 368)	-
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i	17 953	73 417	55 464
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	20 389	(36 432)	(56 821)
Zmiana stanu rezerw	(4 925)	5 521	10 446
Podatek dochodowy zapłacony	(20 151)	(20 151)	-
Podatek bieżący wykazany w rachunku zysków i strat	26 730	26 730	-
Rezerwa na świadczenia emerytalne	533	533	-
Wycena programu motywacyjnego	1 064	1 064	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	164 546	164 546	-
Przepływy środków pieniężnych z działalności			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości	233	233	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości	(40 077)	(40 077)	-
Nabycie aktywów finansowych	(95 312)	(95 312)	-
Dywidendy otrzymane	10 290	10 290	-
Odsetki otrzymane	333	333	-
Udzielone pożyczki	(94 542)	(94 542)	-
Splata udzielonych pożyczek	47 714	47 714	-
Pozostałe wpływy inwestycyjne	50	50	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(171 311)	(171 311)	-
Przepływy środków pieniężnych z działalności			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	100 030	100 030	-
Splata pożyczek/kredytów	(60 492)	(60 492)	-
Dywidendy wypłacone	(23 901)	(23 901)	-
Odsetki zapłacone	(1 850)	(1 850)	-
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(312)	(312)	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	13 475	13 475	-
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków	6 710	6 710	-
pieniężnych i ich ekwiwalentów			
Różnice kursowe netto	(37)	(37)	-
Środki pieniężne na początek okresu	45 846	45 846	-
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	52 593	52 593	-
o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-	-

5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2018 roku i później

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Poniżej opisane standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy.

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednolicenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

W ocenie Spółki wprowadzenie MSSF 9 będzie miało istotny wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki jedynie w zakresie rachunkowości zabezpieczeń. Spółka w okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2017, zgodnie z MSR39 ujęła w rachunku zysków i strat w pozycji „straty z pochodnych instrumentów finansowych” wartość czasowej strategii opcyjnych w kwocie (-) 7 652 tys. zł oraz podatek odroczony w kwocie 1 454 tys. zł. Zgodnie z MSSF9, od roku 2018 zarówno wartość wewnętrzną, jak i czasowa opcji zabezpieczających w ramach rachunkowości zabezpieczeń korygować będą kapitały Spółki. Na dzień 01 stycznia 2018 roku Spółka wykaże w sprawozdaniu finansowym efekt odwrócenia wartości czasowej opcji, wykazując dodatni wpływ na rachunek zysków i strat w pozycji „zyski z pochodnych instrumentów finansowych” w wysokości 7 652 tys. zł oraz zmianę w podatku odroczonym (-) 1 454 tys. zł.

Zastosowanie MSSF 9 w obszarze utraty wartości nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe. Ponadto, w wyniku zastosowania MSSF 9, zmieni się klasyfikacja niektórych aktywów finansowych.

- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts*

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Spółka zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*

Nowy ujednolicony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 *Przychody*, MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną* oraz związanych z nimi interpretacjach.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Analiza źródeł przychodów dokonana przez Spółkę wykazała, iż wprowadzenie zmian w związku z zastosowaniem MSSF 15 nie będzie miało istotnego wpływu na wynik finansowy, sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitały Spółki.

- Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: *Przychody z umów z klientami*

Doprecyzowanie zapisów MSSF 15 zostało opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku i ma ono zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później (zgodnie z datą rozpoczęcia obowiązywania całego standardu). Celem zmian w standardzie było wyjaśnienie wątpliwości pojawiających się w trakcie analiz przedwdrożeniowych odnośnie: identyfikacji zobowiązania do spełnienia świadczenia (performance obligation), wytycznych stosowania standardu w kwestii identyfikacji zleceniodawcy/agenta oraz przychodów z licencji dotyczących własności intelektualnej, czy wreszcie okresu przejściowego przy pierwszym zastosowaniu nowego standardu.

Spółka zastosuje te regulacje wraz z datą wdrożenia MSSF 15, tj. od 1 stycznia 2018 roku.

- MSSF 16 *Leasing*

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcom wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2019 roku.

- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: *Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem*

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Spółka zastosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia zmienionych standardów.

- Zmiany w MSSF 2: *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji*

Zmiany w MSSF 2 zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku i mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie sposobu ujmowania niektórych rodzajów transakcji płatności na bazie akcji.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

- Zmiany w MSSF 4: *Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" w MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe"* opublikowane w dniu 12 września 2016 roku.

Mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Spółka zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe*

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób określić datę transakcji dla celów ustalenia właściwego kursu (do przeliczeń) transakcji zawartej w walucie obcej w sytuacji, gdy jednostka płaci lub otrzymuje zaliczkę w walucie obcej.

Spółka zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

- KIMSF 23 *Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego*

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 7 czerwca 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie w jaki sposób ująć w sprawozdaniach finansowych podatek dochodowy w przypadkach, gdy istniejące przepisy podatkowe mogą pozostawiać pole do interpretacji i różnicy zdań pomiędzy jednostką i organami podatkowymi.

Spółka zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2019 roku.

- Zmiana w MSSF 9: *Przedpłaty z ujemną rekompensatą*

Zmiana w MSSF 9 została opublikowana w dniu 12 października 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla aktywów finansowych, które mogą zostać spłacone wcześniej na podstawie warunków umownych i, formalnie, mogłyby nie spełniać wymogów testu „płatność wyłącznie kapitału i odsetek”, co wykluczałoby ich wycenę w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Spółka zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2019 roku.

- Zmiana w MSR 28: *Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*

Zmiana w MSR 28 została opublikowana w dniu 12 października 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Jej celem jest wskazanie zasad wyceny dla udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w sytuacji, gdy nie są one wyceniane metodą praw własności.

Spółka zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2019 roku.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2015-2017*)

W dniu 12 grudnia 2017 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących standardów:

- MSSF 3 *Połączenia jednostek*, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia kontroli jednostka ponownie wycenia posiadane udziały we wspólnym działaniu,
- MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*, w zakresie doprecyzowania, że w momencie objęcia współkontroli jednostka nie wycenia ponownie posiadanych udziałów we wspólnym działaniu,

- MSR 12 *Podatek dochodowy*, wskazując, że wszelkie podatkowe konsekwencje wypłat dywidend należy ujmować w taki sam sposób,

- MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego*, nakazując zaliczać do źródeł finansowania o charakterze ogólnym również te kredyty i pożyczki, które pierwotnie służyły finansowaniu powstających aktywów – od momentu, gdy aktywa są gotowe do wykorzystania zgodnie z zamierzonym celem (użytkowanie lub sprzedaż).

Mają one zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później.

- Zmiany w MSR 19: *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu*

Zmiany w MSR 19 zostały opublikowane w dniu 7 lutego 2018 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Zmiany dotyczą sposobu ponownej wyceny programów zdefiniowanych w świadectwach w przypadku, gdy ulegają one zmianie. Zmiany w standardzie oznaczają, że w przypadku ponownej wyceny aktywa/zobowiązania netto z tytułu danego programu należy zastosować zaktualizowane założenia w celu określenia bieżącego kosztu zatrudnienia i kosztów odsetek dla okresów po zmianie programu. Do tej pory, MSR 19 tego nie wyjaśniał precyzyjnie.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez kraje UE:

- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts* opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku (wstrzymany proces przyjęcia do stosowania przez kraje UE),
- MSSF 17 *Umowy ubezpieczeniowe*, opublikowany w dniu 18 maja 2017,
- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: *Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* opublikowane w dniu 11 września 2014 roku (wstrzymany proces przyjęcia do stosowania przez kraje UE),
- KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe*, opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku,
- KIMSF 23 *Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego*, opublikowana 7 czerwca 2017 roku,
- Zmiana w MSSF 9: *Przedpłaty z ujemną rekompensatą*, opublikowana 12 października 2017 roku,
- Zmiana w MSR 28: *Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*, opublikowana 12 października 2017 roku,
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2015-2017*) opublikowane w dniu 12 grudnia 2017 roku,
- Zmiany w MSR 19: *Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu* opublikowane w dniu 7 lutego 2018 roku.

6. Istotne zasady rachunkowości

6.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego zgodnie z MSR 27 skorygowanego o odpisy z tytułu utraty wartości ustalone wg zasad określonych w MSR 36.

6.2. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

6.3. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji Spółki w danym okresie sprawozdawczym.

6.4. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub szacowany okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

6.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych, niż złoty polski są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych, niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów /kosztów finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

6.6. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu środków trwałych są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia takiego środka. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowe ujmowane są jako koszt okresu.

6.7. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i stopy wzrostu płac. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Koszty świadczeń są podzielone na następujące składniki:

- koszty bieżącego zatrudnienia (zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikającego z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników)
- koszty odsetkowe (przyrost zobowiązań związany ze stopą procentową; jest produktem wartości zobowiązań z początku roku i stopy procentowej użytej do dyskonta)

• zysk/strata aktuarialna jest to zmiana wynikająca z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami a ich realizacją oraz ze zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń

Spółka prezentuje dwa pierwsze składniki kosztów określonych świadczeń w wyniku finansowym.

Przeszacowania ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostają natychmiast odzwierciedlone w zyskach zatrzymanych i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

6.8. Płatności w formie akcji własnych

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model Blacka-Scholesa. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględnia się wyłącznie czynniki rynkowe.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii zarządu Spółki na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujemne się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej. W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym nie rozliczano transakcji w instrumentach kapitałowych.

6.9. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie

stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

6.10. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdadnego do używania oraz aktywowane koszty finansowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Spółka kwalifikuje do środków trwałych nadane w drodze decyzji administracyjnej prawo wieczystego użytkowania gruntów, które traktowane jest na równi z gruntem nabytym, uznając, iż spełnia ono definicję aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Rok 2017	Rok 2016
Budynki i budowle	25 – 50 lat	25 – 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 50 lat	5 – 50 lat
Urządzenia biurowe	3 – 10 lat	3 – 10 lat
Środki transportu	5 – 10 lat	5 – 10 lat
Komputery	3 – 5 lat	3 – 5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	5 – 10 lat	5 – 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

6.11. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

6.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają warunek rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone	5 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy – metodą liniową	Metodą liniową	Metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

6.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

6.14. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów

(lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania, jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań.

6.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

6.16. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty pochodne są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są to instrumenty wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

6.17. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu skapitalizowanych należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży, chyba że w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

6.18. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Spółka dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

6.19. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to kontrakty walutowe typu forward oraz zerokosztowe strategie opcyjne. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe na dzień bilansowy wyceniane są do wartości godziwej. Zysk lub stratę ujmuje się wówczas w rachunku zysków i strat, chyba że, dany instrument pochodny został wyznaczony jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

Instrumenty pochodne prezentuje się jako aktywa, gdy ich wartość per saldo jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość per saldo jest ujemna.

6.20. Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje metodę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, która polega na zabezpieczeniu planowanych przychodów ze sprzedaży, z którymi wiąże się ryzyko walutowe wpływające na rachunek zysków i strat i którego wystąpienie jest wysoce prawdopodobne.

Głównym celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie przychodów operacyjnych przed zmianami kursu walutowego między datą powstania i datą realizacji ekspozycji walutowej i transakcji zabezpieczającej.

Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych symetryczne strategie opcyjne. W szczególności Spółka wydziela wartość wewnętrzną opcji oczekując od niej wysokiej efektywności w zabezpieczaniu powiązanej pozycji.

Instrumenty zabezpieczające są, co do zasady utrzymywane do daty zapadalności. W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli zajdzie uzasadniona potrzeba, Spółka może podjąć decyzję o rolowaniu instrumentu zabezpieczającego.

Zmiany wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających w ramach rachunkowości zabezpieczeń zalicza się do kapitałów własnych Spółki w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających, podczas gdy zmiana wartości czasowej tych kontraktów odnoszona jest do rachunku zysków i strat Spółki. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym w pozycji przychody ze sprzedaży dla części efektywnej oraz zyski (straty) z pochodnych instrumentów finansowych – dla części nieefektywnej.

Spółka w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Nie rzadziej, niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na dzień kończący rok obrotowy, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Efektywność uznaje się za wysoką o ile mieści się w przedziale 80%-125%.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, zrealizowany lub gdy nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń oraz gdy Spółka unieważni powiązanie zabezpieczające. Wówczas skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu zajścia planowanej transakcji. Jeżeli transakcja nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

6.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 1 do 3 miesięcy, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności.

Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

6.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym 3 miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

6.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

6.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako pozostałe koszty lub przychody operacyjne.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

6.25. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

Od 1 stycznia 2009 obowiązuje nowy MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami niniejszego standardu, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzieleniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Zarząd dokonał szczegółowej analizy możliwości oraz zasadności wydzielania segmentów operacyjnych w oparciu o MSSF 8. Wewnętrzne analizy i raporty dla potrzeb zarządczych Spółki bazują na geograficznych kierunkach sprzedaży. Zasadniczo do każdego kierunku sprzedaży jest przypisana osoba, która bezpośrednio odpowiada za realizację planów sprzedaży oraz wyniki finansowe.

W związku z tym, iż dla kierunków sprzedaży nie ma możliwości uzyskania oddzielnych informacji finansowych, które podlegałyby obowiązkowi ujawnienia, Zarząd Spółki podjął decyzję o nie wydzielaniu segmentów operacyjnych w rozumieniu MSSF 8.

8. Sezonowość działalności

W przychodach ze sprzedaży Spółki w skali roku obserwowana jest sezonowość.

Poniżej zaprezentowano wartość przychodów ze sprzedaży osiągnięte na przestrzeni ostatnich dwóch lat:

	Kraj	udział w całkowitej sprzedaży kwartału %	Export	udział w całkowitej sprzedaży kwartału %	Przychody ze sprzedaży produktów, materiałów, towarów i usług	Udział % sprzedaży rocznej
I kwartał 2017	36 762	13%	257 132	87%	293 894	25%
II kwartał 2017	36 045	15%	206 347	85%	242 392	21%
III kwartał 2017	73 391	25%	223 219	75%	296 610	26%
IV kwartał 2017	78 666	24%	248 563	76%	327 229	28%
Razem 2017	224 864	19%	935 261	81%	1 160 125	100%
I kwartał 2016	37 907	13%	261 941	87%	299 848	27%
II kwartał 2016	49 047	19%	205 029	81%	254 076	23%

III kwartał 2016	48 951	20%	196 723	80%	245 674	22%
IV kwartał 2016	45 390	15%	259 681	85%	305 071	28%
Razem 2016	181 295	16%	923 374	84%	1 104 669	100%

9. Przychody i koszty

9.1. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016 (skorygowany)
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 151 433	1 082 909
- produkty	1 072 816	1 061 869
- towary	7 878	8 945
- materiały	70 739	12 095
Przychody ze sprzedaży usług	8 692	21 760
Przychody netto ze sprzedaży, razem	1 160 125	1 104 669
- w tym od jednostek powiązanych	107 597	58 813

Informacje o wiodących klientach

Największymi odbiorcami wyrobów Spółki jest Grupa Steinhoff International z siedzibą w RPA oraz Roller GmbH z siedzibą w Niemczech. Udziały obrotów z Grupą Steinhoff oraz z Roller GmbH przekroczyły 10 % przychodów ze sprzedaży Spółki dla każdego z wymienionych kontrahentów. Brak jest formalnych powiązań odbiorców ze Spółką.

9.2. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	613	39
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	76	-
Dotacje	24	28
Odszkodowania i darowizny	563	2 616
Pozostałe	235	436
Pozostałe przychody operacyjne, razem	1 511	3 119

9.3. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016
Utworzenie odpisów aktualizujących na należności i zapasy	679	2 145
Likwidacja oraz odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	964	69
Złomowanie zapasów	2 767	4 092
Darowizny	527	740
Kary i odszkodowania	2 318	298
Koszty sądowe	64	71
Strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	198
Koszty świadczeń pracowniczych	135	533
Niedobory inwentaryzacyjne	103	236
Pozostałe	354	205
Pozostałe koszty operacyjne, razem	7 911	8 587

9.4. Przychody finansowe

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
Przychody finansowe		31.12.2017	31.12.2016
Dywidendy		7 796	10 290
Odsetki		903	1 013
Przychody finansowe, razem		8 699	11 303

9.5. Koszty finansowe

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
Koszty finansowe		31.12.2017	31.12.2016
Odsetki od kredytów i leasingu		2 447	1 857
Różnice kursowe od aktywów i zobowiązań finansowych		4 538	2 166
Pozostałe		62	-
Koszty finansowe, razem		7 047	4 023

9.6. Koszty według rodzajów

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
Koszty według rodzajów		31.12.2017	31.12.2016
Amortyzacja		22 631	20 782
Zużycie materiałów i energii		535 073	494 375
Usługi obce		238 870	231 396
Podatki i opłaty		8 327	7 742
Wynagrodzenia		146 853	138 341
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		37 798	34 694
Opłaty licencyjne		21 457	21 235
Pozostałe koszty rodzajowe		13 581	8 925
		1 024 590	957 490
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych		(7 432)	3 070
Koszt własny refakturowanych usług		2 760	13 880
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki		(2 708)	(3 416)
Koszty sprzedaży		(271 639)	(263 892)
Koszty ogólnego zarządu		(47 202)	(47 456)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług		698 369	659 676
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		71 460	16 829
Koszt własny sprzedaży		769 829	676 505

9.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
Koszty amortyzacji w rachunku zysków i strat		31.12.2017	31.12.2016
Koszty amortyzacji ujęte w:			
Koszcie własnym sprzedaży		18 023	16 302
Kosztach sprzedaży		2 476	2 653
Kosztach ogólnego zarządu		2 132	1 827
		22 631	20 782

9.8. Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016
Koszty świadczeń pracowniczych ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	125 380	112 307
Kosztach sprzedaży	27 028	28 953
Kosztach ogólnego zarządu	32 243	31 775
	184 651	173 035

10. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawiają się następująco:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016 (skorygowany)
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	9 131	27 041
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(15)	(312)
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	2 723	(6 662)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	11 839	20 067

10.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku przedstawia się następująco:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016 (skorygowany)
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem	66 244	111 439
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2016: 19%)	12 586	21 173
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	(15)	(312)
Nieujęte straty podatkowe		
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	8 298	852
Spisane straty podatkowe		
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	(1 566)	(2 064)
Różnice przejściowe z lat ubiegłych	7	-
Pozostałe	-	418
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 12,04% (2016: 18,07%)	11 839	20 067
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	11 839	20 067
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-
	11 839	20 067

10.2. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Odroczony podatek dochodowy		Bilans		Rachunek zysków i strat	
		Stan na dzień		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		(skorygowany)		(skorygowany)	
Pozycja bilansu	Tytuł różnicy przejściowej	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego					
Rzeczowe aktywa trwałe	Przeszacowanie środków trwałych	13 066	12 223	843	934
Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty w wieczystym użytkowaniu	1 869	1 869	-	(33)
Rzeczowe aktywa trwałe	Ulga inwestycyjna	40	84	(44)	(51)
Rzeczowe aktywa trwałe	Odpis aktualizujący środki trwałe	-	-	-	1
Należności/Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Różnice kursowe	(846)	(1 281)	435	(551)
Rozliczenia międzyokresowe	Rozliczenia międzyokresowe	(4 163)	(5 236)	1 073	(2 223)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Aktualizacja wartości należności	(199)	(291)	92	139
Krótkoterminowe inwestycje finansowe	Wycena rachunkowości zabezpieczeń	(1 454)	(1 366)	(88)	(1 366)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Odszkodowania	-	-	-	(248)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, Aktywa finansowe	Odsetki naliczone	48	49	(1)	44
Zapasy, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Przychody na warunkach Incoterms DDP i DAP	(938)	(1 080)	142	(218)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Rezerwa na koszty transportu	158	196	(38)	67
Zapasy	Aktualizacja wartości zapasów	(1 600)	(1 663)	63	(1 144)
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na odprawy emerytalne	(307)	(282)	(25)	(102)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu bonusów	(4 446)	(5 228)	782	(2 400)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	(822)	(798)	(24)	(35)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania przeterminowane powyżej 30 dni	-	-	-	65
Inwestycje w jednostki zależne i współzależne	Odpis aktualizujący udziały w jednostkach zależnych	(77)	(76)	(1)	5
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Pozostałe	-	486	(486)	454
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		329	(2 394)	-	-
Aktualizacja wyceny instrumentów ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		11 266	(2 179)	-	-
Aktywo/Rezerwa na świadczenia emerytalno- rentowe – część kapitałowa ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		(400)	(422)	-	-
Aktywo/Rezerwa z tytułu podatku odroczonego, ogółem		11 195	(4 955)	2 723	(6 662)

Podatek odroczony w wysokości: (22) tysięcy zł dotyczący świadczeń pracowniczych i 13 445 tysięcy zł dotyczący rachunkowości zabezpieczeń, został odniesiony w pozostałe całkowite dochody.

11. Rozliczenia podatkowe

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Spółka nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 25 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółka skompensowała aktywa Funduszu z zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki. Należności netto Spółki z tytułu Funduszu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynoszą 96 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku: należności z tytułu Funduszu wyniosły 353 tys. zł).

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki udzielone pracownikom	1 650	1 612
Środki pieniężne	1 373	1 656
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(2 927)	(2 915)
Saldo po skompensowaniu	96	353
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	4 371	4 003

13. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016
	(skorygowany)	
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	54 405	91 372
Strata na działalności zaniechanej	-	-
Zysk (strata) okresu	54 405	91 372
Zysk (strata) okresu przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	54 405	91 372

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	23 930 769	23 901 084
Wpływ rozwodnienia:	-	-
Obligacje zamienne na akcje	-	-
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	23 910 381	23 901 084

	31.12.2017	31.12.2016 (skorygowany)
Zysk (strata) na jedną akcję przypadający Akcjonariuszom Spółki na koniec okresu (w złotych)		
– podstawowy	2,27	3,82
– rozwodniony	2,27	3,82

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych poza opisaną wyżej nową emisją akcji serii H wynikającą z realizacji programu motywacyjnego.

14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Na moment publikacji niniejszego sprawozdania, Zarząd Spółki nie przedstawił jeszcze stanowiska dotyczącego rekomendacji w sprawie ewentualnej wypłaty dywidendy za rok 2017.

Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Fabryk Mebli „FORTE SA” z dnia 17 maja 2017 roku została podjęta decyzja o podziale zysku netto Spółki w wysokości 97 195 tysięcy zł za rok obrotowy 2016 z przeznaczeniem kwoty 4 780 tysięcy zł na wypłatę dywidendy oraz kwoty 92 415 tysięcy zł na kapitał rezerwowy. Dywidenda została wypłacona w dniu 9 czerwca 2017 roku i wyniosła 0,20 zł na 1 akcję.

15. Leasing

15.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółka jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2017 roku posiada umowy leasingu finansowego maszyn, urządzeń oraz środków transportu z opcją zakupu. Zabezpieczeniem przedmiotu leasingu są weksle in blanco.

Okresy, na jakie zostały zawarte umowy leasingu wynoszą: 60 miesięcy dla maszyn i urządzeń, 24-36 miesięcy dla środków transportu oraz 50 miesięcy dla sprzętu IT.

Wartość resztową ustalono w wysokości 1% wartości początkowej przedmiotów leasingu dla maszyn i urządzeń, 7% dla środków transportu oraz 1% sprzętu IT.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe przedstawiają się następująco:

	Minimalne opłaty leasingowe	
	31.12.2017	31.12.2016
W okresie 1 roku	701	1 135
W okresie od 1 do 2 lat	307	632
W okresie od 2 do 5 lat	-	236
Powyżej 5 lat	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	1 008	2 003
Minus koszty finansowe	(32)	(85)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	976	1 918
krótkoterminowe	675	1 076
długoterminowe	301	842

Rzeczowe aktywa trwałe użytkowane na bazie umów leasingu finansowego

	31.12.2017	31.12.2016
Maszyny i urządzenia	258	492
Środki transportu	718	1 426
	976	1 918

15.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółka zawarła w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2017 roku umowy leasingu operacyjnego środków transportu. Okres trwania umów wynosi 24 miesiące, wartość resztową skalkulowano na 64 % wartości początkowej przedmiotów leasingu.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2017	31.12.2016
W okresie 1 roku	253	203
W okresie od 1 do 5 lat	71	85
Powyżej 5 lat	-	-
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem	324	288

16. Świadczenia pracownicze**16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia**

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych. Kluczowa kadra kierownicza objęta jest świadczeniami na takiej samej zasadzie jak pozostali pracownicy. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Stopa dyskontowa (%)	3,2%	3,5%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,5%	2,5%
Wskaźnik rotacji pracowników	12,4-13,7%	11,2-14,2%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,5%	3,5%

Zmiana stanu		
Rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe	2017	2016
Stan na 1 stycznia	3 705	3 452
Koszty odsetkowe	130	100
Koszty bieżącego zatrudnienia	420	389
Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	-	137
Wypłacone świadczenia	(415)	(94)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	(42)	-
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	84	(177)
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	(160)	(102)
Zyski/straty z rozliczenia programu świadczeń	-	-
Stan na 31 grudnia	3 722	3 705
W tym:		
długoterminowa	3 296	3 283
krótkoterminowa	426	422

Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe została ujęta w pozycji zobowiązania krótkoterminowe/rezerwy i rozliczenia międzyokresowe.

Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach:

	2017	2016
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	(420)	(389)
Koszt odsetkowy	(130)	(100)
Koszty przyszłego zatrudnienia	-	(137)
Składniki kosztów programu ujęte w wyniku finansowym:	(550)	(626)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	42	-
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	(84)	177
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	159	103
Bieżące składniki kosztów programu ujęte w kapitałach własnych	117	280
Odroczony podatek dotyczący świadczeń	(22)	(53)
Łączna kwota kosztów programu ujęta w kapitałach	25	(92)
Razem koszty roku:	(433)	(346)

Zgodnie z MSR 19 poniżej zaprezentowano wrażliwość zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i stopy wzrostu wynagrodzeń. Przyjęto wzrost i spadek stóp o 0,5%.

Założenia	% zmiana	Wpływ na rezerwę na świadczenia emerytalne i rentowe
Stopa dyskontowa (%)	0,5%	(138)
	(0,5%)	148
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,5%	149
	(0,5%)	(140)

Zarówno w okresie sprawozdawczym, jak i okresie porównawczym, wycena została sporządzona przy zastosowaniu metody prognozowanego kosztu jednostkowego.

17. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Grunty	14 389	13 716
Budynki i budowle	92 488	91 702
Urządzenia techniczne i maszyny	116 346	124 358
Środki transportu	7 188	7 019
Pozostałe środki trwałe	4 385	4 823
Środki trwałe w budowie	10 648	4 679
Razem	245 444	246 297

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017 roku	13 716	91 702	124 358	7 019	4 823	4 679	246 297
Zwiększenia stanu	860	4 740	8 594	2 058	271	19 498	36 021
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	-	223	-	-	223
Zmniejszenia, w tym:	(187)	(1 101)	(9 801)	(1 231)	(47)	(13 529)	(25 896)
<i>likwidacja</i>	(3)	(1 101)	(3 178)	(507)	(3)	-	(4 826)
<i>sprzedaż</i>	(184)	-	(6 623)	(724)	(10)	-	(7 541)
<i>przyjęcie ŚT w budowie do</i>	-	-	-	-	-	(13 529)	(13 529)

użytkowania

Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	487	9 385	1 022	43	-	10 937
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(3 340)	(16 190)	(1 680)	(705)	-	(21 915)

Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku **14 389** **92 488** **116 346** **7 188** **4 385** **10 648** **245 444**

Na dzień 1 stycznia 2017 roku

Wartość brutto	13 716	118 336	253 121	16 410	8 261	4 679	414 523
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(26 634)	(128 763)	(9 391)	(3 438)	-	(168 226)
Wartość netto	13 716	91 702	124 358	7 019	4 823	4 679	246 297

Na dzień 31 grudnia 2017 roku

Wartość brutto	14 389	121 975	251 914	17 237	8 485	10 648	424 648
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(29 487)	(135 568)	(10 049)	(4 100)	-	(179 204)
Wartość netto	14 389	92 488	116 346	7 188	4 385	10 648	245 444

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016 roku	12 850	84 204	112 594	6 874	4 787	6 612	227 921
Zwiększenia stanu	1 037	10 651	26 650	1 720	665	36 017	76 740
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	-	843	-	-	843
Zmniejszenia, w tym:	(171)	(108)	(556)	(755)	(98)	(37 950)	(39 638)
<i>likwidacja</i>	(171)	(108)	(395)	(219)	(98)	-	(991)
<i>sprzedaż</i>	-	-	(161)	(536)	-	-	(697)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	45	475	646	96	-	1 262
Odwroćenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	3	-	-	-	3
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(3 090)	(14 808)	(1 466)	(627)	-	(19 991)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016 roku	13 716	91 702	124 358	7 019	4 823	4 679	246 297
Na dzień 1 stycznia 2016 roku							
Wartość brutto	12 850	107 793	227 027	15 445	7 694	6 612	377 421
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(23 589)	(114 433)	(8 571)	(2 907)	-	(149 500)
Wartość netto	12 850	84 204	112 594	6 874	4 787	6 612	227 921
Na dzień 31 grudnia 2016 roku							
Wartość brutto	13 716	118 336	253 121	16 410	8 261	4 679	414 523
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(26 634)	(128 763)	(9 391)	(3 438)	-	(168 226)
Wartość netto	13 716	91 702	124 358	7 019	4 823	4 679	246 297

Rzeczowe aktywa trwałe ogółem pozostające w dyspozycji Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku osiągnęły wartość 245 444 tysięcy zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 246 297 tysięcy zł). Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiadała rzeczowych aktywów trwałych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (na dzień 31 grudnia 2016 roku: brak).

Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2017 roku przez Spółkę na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją wykupu wynosi 1 888 tys. zł, z czego 369 tys. zł dotyczy leasingu maszyn i urządzeń, 1 519 tys. zł leasingu środków transportu (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 3 145 tys. zł).

Grunty i budynki o wartości bilansowej 85 718 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 96 457 tys. zł) objęte są hipotekami ustanowionymi w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota 28 - oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki).

Dodatkowo maszyny i urządzenia o wartości bilansowej 59 614 tys. zł objęte są zastawem rejestrowym (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 65 898 tys. zł).

Zarówno w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2017 roku, jak również w okresie porównawczym, koszty finansowania zewnętrznego nie były kapitalizowane.

Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązania inwestycyjne Spółki wynoszą 3 210 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 771 tys. zł).

Kupno i sprzedaż

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka poniosła nakłady na nabycie środków trwałych o wartości 22 269 tys. zł (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2016: 38 791 tys. zł) oraz dokonała sprzedaży środków trwałych o wartości netto: 692 tys. zł (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2016: 151 tys. zł). Do najistotniejszych inwestycji Spółki w 2017 roku zaliczyć można nakłady poniesione na modernizację infrastruktury nawierzchni drogowych, modernizację świetlików, zakup prasy do oklejania elementów oraz zakup wózków widłowych.

18. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Patenty i licencje	852	306
Zakończone prace rozwojowe	478	662
Razem	1 330	968

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2017 roku	306	-	662	968
Zwiększenia stanu	694	-	508	1 202
Zmniejszenia stanu	-	-	(437)	(437)
Odpis amortyzacyjny za okres	(147)	-	(569)	(716)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	-	-	313	313
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	853	-	477	1 330
Na dzień 1 stycznia 2017 roku				
Wartość brutto	5 772	812	1 678	8 262
Umorzenie	(5 466)	(812)	(1 016)	(7 294)
Wartość netto	306	-	662	968
Na dzień 31 grudnia 2017 roku				
Wartość brutto	6 466	812	1 749	9 027
Umorzenie	(5 614)	(812)	(1 271)	(7 697)
Wartość netto	852	-	478	1 330

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2016 roku	464	-	660	1 124
Zwiększenia stanu	-	-	680	680
Zmniejszenie stanu, w tym:	-	-	(989)	(989)
<i>likwidacja</i>	-	-	(989)	(989)
Odpis amortyzacyjny za okres	(158)	-	(633)	(791)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	-	-	944	944
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016 roku	306	-	662	968
Na dzień 1 stycznia 2016 roku				
Wartość brutto	5 772	812	1 987	8 571
Umorzenie	(5 308)	(812)	(1 327)	(7 447)
Wartość netto	464	-	660	1 124
Na dzień 31 grudnia 2016 roku				
Wartość brutto	5 772	812	1 678	8 262
Umorzenie	(5 466)	(812)	(1 016)	(7 294)
Wartość netto	306	-	662	968

Nakłady na prace badawcze i rozwojowe

Spółka w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2017 roku ujęła w kosztach sprzedaży kwotę 1 111 tysięcy zł z tytułu nakładów na prace badawcze (w roku 2016: 1 461 tysięcy zł) oraz kwotę 508 tysięcy zł na wartości niematerialne z tytułu prac rozwojowych (w roku 2016: 680 tysięcy zł). Prace badawczo- rozwojowe dotyczyły projektowania nowych wzorów mebli.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Na wartościach niematerialnych Spółki nie są ustanowione żadne zabezpieczenia.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży

W Spółce na dzień bilansowy nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiadała wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

19. Inwestycje w jednostki zależne i współzależne

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Akcje/ Udziały w spółkach zależnych	162 971	154 391
Akcje i udziały pozostałe	3	3
	162 974	154 394

Akcje i udziały w podmiotach zależnych wyceniane są według kosztu historycznego po pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych i współzależnych na dzień 31 grudnia 2017 roku :

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu/ udziałów	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/ akcji
--------------	----------------------	--	--	-------------------------------	-----------------------------------

MV FORTE GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	-	1 838
FORTE BALDAI UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
FORTE MÖBEL AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	-	352
FORTE SK S.r.o	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
FORTE FURNITURE Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
FORTE IBERIA S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	279	-	279
FORTE MOBILIER SARL	Spółka zależna	17.11.2005	399	(399)	-
KWADRAT Sp. z o.o.	Spółka zależna	18.12.2008	6 514	-	6 514
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Spółka zależna	30.10.2012	50	-	50
TANNE Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.02.2015	90 005	-	90 005
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	Spółka zależna	13.02.2015	4 000	-	4 000
ANTWERP Sp. z o.o.	Spółka zależna	03.09.2015	5	(5)	-
TERCEIRA Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.07.2016	50 981	-	50 981
FORESTIVO Sp. z o.o.	Spółka współzależna	15.03.2016	101	-	101
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT. LTD	Spółka współzależna	18.01.2017	8 580	-	8 580
ANTWERP FP SP. z o.o.	Spółka zależna	11.07.2017	5	-	5
RAZEM			163 375	(404)	162 971

Udziały/akcje w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2016 roku :

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu/ udziałów	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/akcji
MV FORTE GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	-	1 838
FORTE BALDAI UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
FORTE MÖBEL AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	-	352
FORTE SK S.r.o	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
FORTE FURNITURE Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
FORTE IBERIA S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	279	-	279
FORTE MOBILIER SARL	Spółka zależna	17.11.2005	399	(399)	-
KWADRAT Sp. z o.o.	Spółka zależna	18.12.2008	6 514	-	6 514
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Spółka zależna	30.10.2012	50	-	50
TANNE Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.02.2015	90 005	-	90 005

DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	Spółka zależna	13.02.2015	4 000	-	4 000
ANTWERP Sp. z o.o.	Spółka zależna	03.09.2015	5	-	5
TERCEIRA Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.07.2016	50 981	-	50 981
FORESTIVO Sp. z o.o.	Spółka współzależna	15.03.2016	101	-	101
RAZEM			154 790	(399)	154 391

Udział Spółki w pozostałych jednostkach przedstawia się następująco:

Stan na 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku:

Nazwa Spółki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Wartość bilansowa udziałów / akcji
Meblopol Sp. z o.o.	Poznań	Handel	3
Razem			3

Opis zabezpieczeń ustanowionych na długoterminowych aktywach finansowych:

Udziały o wartości bilansowej 90 005 tys. zł w spółce zależnej TANNE Sp. z o.o., zostały objęte zastawem rejestrowym i stanowią zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego zaciągniętego na budowę fabryki płyty.

19.1. Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych

Dane finansowe uzyskane ze spółek zależnych, których udziały nie zostały objęte odpisami aktualizującymi, nie wskazują na wystąpienie przesłanek utraty wartości udziałów, dlatego też nie przeprowadzano testów na utratę wartości udziałów w spółkach zależnych.

20. Pozostałe należności długoterminowe

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Należności długoterminowe	51	58
Inne	61	61
	112	119

21. Zapasy

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Materiały (w wartości netto)	51 648	55 823
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	25 906	22 101
Produkty gotowe:		
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	70 354	66 832
Według wartości netto możliwej do uzyskania	66 974	63 664
Towary	1 404	1 659
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	145 932	143 247

Na zapasach wyrobów gotowych, produkcji w toku, towarach i materiałach o wartości 35 228 tysięcy zł (w 2016 roku: 35 847 tys. zł) zostały ustanowione zabezpieczenia kredytów.

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2017	2016
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	8 754	2 733
Zwiększenie	671	6 021
Zmniejszenie	(1 006)	-
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	8 419	8 754

Wyliczenia odpisu aktualizującego zapasy ujętego w księgach Spółki dokonano na podstawie przeglądów, analiz składów wszystkich grup materiałowych, a także doświadczenia z zagospodarowania materiałów słabo rotujących.

Pozycje asortymentowe zalegające na zapasie Spółki zostały poddane wszechstronnym analizom. W przypadku indeksów, dla których w ocenie Spółki, odzyskanie pełnej wartości może budzić wątpliwości, określono jaki procent wartości jest możliwy do odzyskania w procesie produkcyjnym lub w procesie sprzedaży.

W ten sposób oszacowano, iż na moment bilansowy wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów powinna wynosić 8 419 tys. zł (w 2016 roku: 8 754 tys. zł).

Odpis aktualizujący wartość zapasów został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji kosztu własnego sprzedaży – w przypadku zapasów przeznaczonych do sprzedaży oraz w pozostałych kosztach operacyjnych- w przypadku zapasów przeznaczonych do złomowania.

22. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	12 878	9 701
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	113 225	146 933
Pozostałe należności budżetowe	37 536	15 506
Pozostałe należności od osób trzecich	494	1 342
Należności ogółem (netto)	164 133	173 482
Odpis aktualizujący należności	1 544	1 704
Należności brutto	165 677	175 186

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
a) do 1 miesiąca	73 974	101 180
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	23 485	29 863
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	8	42
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	20	-
e) powyżej 1 roku	-	-
f) należności przeterminowane	30 160	27 253
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	127 647	158 338
Odpis aktualizujący należności	(1 544)	(1 704)
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	126 103	156 634

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
a) do 1 miesiąca	22 812	20 983
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	5 813	3 069
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	294	1 303
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	134	403
e) powyżej 1 roku	1 107	1 495
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (brutto)	30 160	27 253
Odpis aktualizujący należności	(1 544)	(1 704)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (netto)	28 616	25 547

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 36.1. dodatkowych not objaśniających.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają termin płatności od 1 do 3 miesięcy.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Znacząca część należności Spółki jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu centralnego regulowania płatności. Dzięki temu, zdaniem Zarządu, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku należności z tytułu dostaw i usług w łącznej kwocie 1 544 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku: 1 704 tys. zł) zostały uznane za trudno ściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Odpis aktualizujący wartość należności został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

Zmiany odpisu aktualizującego należności przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2017	2016
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	1 704	2 459
Utworzenie	679	613
Wykorzystanie	(227)	(1 332)
Rozwiązanie	(612)	(36)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	1 544	1 704

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzetermi- nowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 365 dni	>365 dni
31 grudnia 2017	126 103	97 487	22 812	5 804	-	-	-
31 grudnia 2016	156 634	131 085	20 983	3 069	1 303	194	-

23. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	1 042	949
Targi	185	108
Rozliczenie kosztów projektów	1 229	910
Podróże służbowe	24	222
Licencje	109	68
Pozostałe	439	240
	3 028	2 497

24. Pochodne instrumenty finansowe

Wartość godziwa instrumentów pochodnych (zerokosztowe strategie opcyjne)	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016 (skorygowany)
Długoterminowe należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	33 433	-
Krótkoterminowe należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	18 210	-
Długoterminowe zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	13 916
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	-	4 744

Szczegółowy opis instrumentów pochodnych zawiera nota 36.2. dodatkowych informacji i objaśnień.

25. Udzielone pożyczki

Stan na dzień		
Aktywa trwałe	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	71 588	60 946
Pożyczki udzielone podmiotom pozostałym	3 400	-
	74 988	60 946
Aktywa obrotowe		
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	12 102	1 704
Odsetki należne od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym	228	248
Pożyczki udzielone podmiotom pozostałym	-	1 000
Odsetki należne od pożyczek udzielonych podmiotom pozostałym	21	8
	12 351	2 960
Razem	87 339	63 906

Szczegóły pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym przedstawione są w punkcie 33.3. dodatkowych not objaśniających.

W dniu 23 czerwca 2016 roku Spółka udzieliła pożyczki spółce Furnirex Sp. z o.o. na kwotę 1 000 tys. zł. Termin spłaty pożyczki został ustalony do dnia 31 grudnia 2017 roku. W dniu 6 marca 2017 podpisano aneks podwyższający kwotę pożyczki do 3 400 tys. zł z terminem spłaty do dnia 31 stycznia 2020 roku.

26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Stan na dzień		
	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w banku i w kasie	32 684	17 369
Inne środki pieniężne (lokaty overnight i lokaty poniżej 3 m-cy, obligacje z terminem wykupu poniżej 3 m-cy)	-	35 223
	32 684	52 592

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 32 684 tys. zł (31 grudnia 2016 roku: 52 592 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiadała środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania (31 grudnia 2016 roku: nie występowały).

27. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe**27.1. Kapitał podstawowy**

Stan na dzień		
Kapitał akcyjny (akcje w sztukach)	31.12.2017	31.12.2016
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 złoty każda	8 793 992	8 793 992
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 456 380	2 456 380
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 złoty każda	6 058 000	6 058 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 047 619	2 047 619
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 złoty każda	4 327 093	4 327 093
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 złoty każda	68 000	68 000
Akcje zwykłe serii G o wartości nominalnej 1 złoty każda	150 000	150 000
Akcje zwykłe serii H o wartości nominalnej 1 złoty każda	29 685	-
	23 930 769	23 901 084

W dniu 8 września 2017 r. nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Spółki z kwoty 23 901 084 zł do kwoty 23 930 769 zł w wyniku objęcia przez Członka Zarządu Pana Gerta Coopmanna 29 685 szt. akcji serii H o wartości nominalnej 1 zł każda, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego na podstawie uchwały nr 19/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 10 czerwca 2014 r. w związku z realizacją Programu Motywacyjnego.

Uchwałą Nr 1019/2017 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 6 września 2017 roku, akcje serii H z dniem 8 września 2017 roku zostały wprowadzone w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone lub pokryte wkładem rzeczowym.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do głosu oraz co do dywidendy i prawa zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lista akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby akcji Spółki na dzień 5 kwietnia 2018 roku:

L.p.	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm SARL	7 763 889	32,44%	32,44%
2.	Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	2 300 000	9,61%	9,61%
3.	SKARBIEC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. *	2 149 448	8,98%	8,98%
4.	Nationale Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (dawniej ING PTE)	1 200 000	5,01%	5,01%

*w tym Bentham Sp. z o. o. 2.050.000 akcji, 8,57% akcji w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów

27.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W okresie 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2017 roku nastąpiły zmiany w kapitale ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. Zwiększenie kapitału w raportowanym okresie o kwotę 1 342 tysiące zł nastąpiło na skutek realizacji programu motywacyjnego i emisji akcji serii H (2016 rok: zmiany nie wystąpiły). Obecnie wartość kapitału ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej wynosi 114 556 tysięcy zł.

27.3. Pozostałe kapitały

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016 (skorygowany)
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	(9 291)	4 596
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	73 490	(17 013)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu:		
- nieefektywności zrealizowanych transakcji	-	-
- realizacji transakcji podlegających zabezpieczeniu	(2 725)	(131)
- zaprzestania rachunkowości zabezpieczeń	-	-
Odroczony podatek dochodowy	(13 445)	3 257
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego	48 029	(9 291)

Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	1 250	247 609	248 859
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	92 415	92 415
Na dzień 31 grudnia 2017 roku	1 250	340 024	341 274

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	1 250	193 574	194 824
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	54 035	54 035
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	1 250	247 609	248 859

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Zgodnie ze Statutem Spółki na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia kapitały rezerwowe mogą być użyte w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego oraz wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy.

27.4. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zyski zatrzymane	31.12.2017	31.12.2016 (skorygowany)
Zysk netto	54 405	91 372
Niepodzielony wynik finansowy	17 841	23 569
	72 246	114 941

Niepodzielony wynik finansowy pochodzi z wyceny majątku trwałego do wartości godziwych ustalonych na moment przejścia Spółki na MSSF, z tytułu wyceny świadczeń emerytalnych, jak również z korekty błędu podstawowego opisanego w notcie nr 4, pomniejszonych o podatek odroczony.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy (31 grudnia 2016 roku: nie wystąpiły).

27.5. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga, by jednostki gospodarcze, które prowadziły działalność w warunkach hiperinflacji przeliczyły składniki kapitału własnego (z wyłączeniem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) stosując ogólny indeks cen począwszy od dat, w których kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób. Przyjmuje się, że w Polsce hiperinflacja występowała w latach 1989 – 1996.

Zdaniem Zarządu wątpliwości budzić może ujmowanie wspomnianej korekty jako niepokrytej straty z lat ubiegłych w sytuacji, gdy nie jest jasne, jakie skutki wywołuje korekta na gruncie KSH. W tej sytuacji zdaniem Zarządu ujęcie korekty hiperinflacyjnej bezpośrednio w kapitałach Spółki prezentowanych w bilansie mogłoby być mylące dla czytelników tego sprawozdania, z tego powodu biorąc pod uwagę zapisy MSR 1. 17 odpowiednie kwoty i sposób przeliczenia zostały ujęte jedynie w poniższej tabeli (w zł). Uwzględniając poniżej przedstawioną informację sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową i finansową oraz przepływy pieniężne Spółki jest zgodne z MSSF.

Kapitał podstawowy w księgach na koniec 1996 roku	17 308
Kapitał podstawowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	25 758
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale podstawowym	(8 450)
Kapitał zapasowy w księgach na koniec 1996 roku	50 273
Kapitał zapasowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	60 277
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale zapasowym	(10 004)
Łączny efekt korekty hiperinflacyjnej na zyskach zatrzymanych	(18 454)

28. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Krótkoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2017	31.12.2016
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR – część krótkoterminowa	1M EURIBOR	do 22.12.2018	3 744	4 075
mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR - część krótkoterminowa	1M EURIBOR	do 31.12.2018	2 307	2 654
Razem krótkoterminowe			6 051	6 729

Długoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2017	31.12.2016
PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł - część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR /1M EURIBOR	do 09.06.2019	44 764	61 936
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł- część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR /1M EURIBOR /1M LIBOR	do 30.06.2019	54 717	79 736
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 5 000 tys. EUR- część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania O/N WIBOR lub O/N EURIBOR lub O/N LIBOR	do 12.12.2019	15 834	5 533
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR – część długoterminowa	1M EURIBOR	do 22.12.2018	-	2 447
mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR- część długoterminowa	1M EURIBOR	do 31.12.2018	-	3 156
Razem długoterminowe			115 315	152 808

Zabezpieczenia kredytów na dzień 31 grudnia 2017 roku

PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR.	1. Zastaw rejestrowy na zakupionym mieniu ruchomym o wartości nie niższej niż 5 130 tys. EUR 2. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej 3. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzonej w deklarację wekslową
---	--

mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR.	1. Zastaw rejestrowy na zakupionym maszynach i urządzeniach do najwyższej sumy zabezpieczenia 3 600 tys. EUR 2. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	1. Hipoteka umowna łączna kaucyjna do kwoty 120 000 tysięcy zł na prawie użytkowania wieczystego zabudowanych nieruchomości Emitenta oraz zlokalizowanych na tych nieruchomościach budynkach stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności położonych w Hajnówce oraz w Ostrowi Mazowieckiej 2. Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelewem praw z umów ubezpieczenia nieruchomości, na których ustanowiono hipotekę 3. Zastaw rejestrowy na zapasach rzeczy oznaczonych co do gatunku znajdujących się w Oddziale w Hajnówce
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 100 000 tys. zł	1. Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym w fabryce w Suwałkach i Ostrowi Mazowieckiej do najwyższej sumy zabezpieczenia 120 000 tys. zł 2. Hipoteka łączna kaucyjna do kwoty 54 000 tysięcy zł ustanowiona na prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz prawie własności budynków w fabryce w Suwałkach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 3. Zastaw rejestrowy ustanowiony na zapasach o minimalnej wartości 65 000 tys. zł w fabryce w Suwałkach i w Ostrowi Mazowieckiej do najwyższej sumy zabezpieczenia 120 000 tys. zł 4. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 5 000 tys. EUR.	1. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzony w deklarację wekslową 2. Zastaw rejestrowy na środkach trwałych do najwyższej sumy zabezpieczenia 6 000 tys. EUR

Podział kredytów ze względu na rodzaj waluty (w przeliczeniu na zł)

Waluta	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
PLN	115 315	-
EUR	6 051	136 204
USD	-	23 333
	121 366	159 537

Przy nominalnej stopie procentowej należy uwzględnić dodatkowo wynegocjowane marże bankowe, które odzwierciedlają ryzyko związane z finansowaniem Spółki.

29. Rezerwy

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	-	13
Rezerwy krótkoterminowe:		
Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	426	422
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	2 283	2 133
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	13	24
	2 772	2 592

Spółka tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwroty produktów sprzedanych w ciągu ostatniego roku w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Przewiduje się, że znacząca większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne i zwroty oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat zwrotów o rocznym okresie gwarancji i rękojmi na wszystkie sprzedane produkty.

Zmiany stanu rezerw przedstawiały się następująco:

Nazwa rezerwy	BO	wykorzystanie	rozwiązanie	zwiększenie	BZ
Naprawy gwarancyjne	2 133	-	-	150	2 283

Zmiany stanu rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia została opisana w nocie 16.1. dodatkowych not objaśniających.

30. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	89 978	78 383
Wobec jednostek powiązanych	28 205	10 745
Wobec jednostek pozostałych	60 648	67 051
Zaliczki otrzymane na dostawy	1 125	587
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych	5 657	5 347
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 296	1 167
Ubezpieczenia społeczne	4 204	4 037
Pozostałe	157	143
Pozostałe zobowiązania	64 510	69 696
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	12 632	12 373
Zobowiązania inwestycyjne	3 210	771
Inne zobowiązania	1 387	1 088
<i>Rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu:</i>	<i>47 281</i>	<i>55 464</i>
Prowizji od sprzedaży	2 446	3 331
Bonusów dla odbiorców	27 652	30 041
Świadczeń urlopowych	4 266	2 577
Premii rocznej dla Zarządu	5 330	7 670
Kosztów badania sprawozdania finansowego	37	35
Usług obcych	5 800	11 310
Kar konwencjonalnych	1 750	500
	160 145	153 426
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	10 176
Zobowiązania razem	160 145	163 602

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 36.1. dodatkowych not objaśniających. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 7 do 60 dni. Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane i rozliczane są z 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami, a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest zwracana Spółce przez właściwe organy podatkowe w okresach 60-dniowych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach wymagalności w ciągu całego roku obrotowego.

31. Zobowiązania warunkowe

- W dniu 28 czerwca 2016 roku Spółka udzieliła poręczenia i zobowiązała się wykonać wszelkie zobowiązania pieniężne spółki zależnej DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 50 lok.515 wynikające z umowy kredytowej z dnia 14 grudnia 2015 roku zawartej pomiędzy DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. i ING

Bank Śląski SA. Spółka zobowiązała się do zaspokojenia wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy, obejmujących w szczególności całkowitą spłatę kwoty głównej kredytu, odsetek, prowizji, opłat i innych kosztów do kwoty 8 700 tysięcy EUR do dnia 29 października 2024 roku. Saldo kredytu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 22 842 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku: 21 951 tysięcy zł).

- Spółka udzieliła następujących zabezpieczeń zobowiązań inwestycyjnych spółki zależnej TANNE Sp. z o. o.:
 - na rzecz SIEMPELKAMP Maschinen- und Anlagenbau GmbH z umowy na zaprojektowanie, dostawę, instalację oraz uruchomienie części linii produkcyjnej do produkcji płyt wiórowych. Łączna wartość netto umowy wynosi 23 650 tys. EUR. Termin zakończenia realizacji inwestycji przewidziano na lipiec 2018 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 4 363 tys. EUR.
 - na rzecz Büttner Energie - und Trocknungstechnik GmbH z umowy na zaprojektowanie, dostawę, instalację oraz uruchomienie części linii produkcyjnej do produkcji płyt wiórowych. Łączna wartość netto umowy wynosi 15 000 tys. EUR. Termin zakończenia realizacji inwestycji przewidziano na marzec 2018 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 2 767 tys. EUR
 - na rzecz PAL SRL z umowy na zaprojektowanie, dostawę, instalację oraz uruchomienie części linii produkcyjnej do produkcji płyt wiórowych. Łączna wartość netto inwestycji wynosi 22 947 tys. EUR. Termin zakończenia realizacji inwestycji przewidziano na maj 2018 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 8 031 tys. EUR
 - na rzecz EWK Umwelttechnik GmbH z umowy na kompleksową realizację zadania inwestycyjnego w postaci zaprojektowania i instalacji systemu oczyszczania powietrza. Łączna wartość netto umowy wynosi 4 700 tys. EUR. Termin wygaśnięcia zobowiązania przypada na 31.12.2019 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 2 350 tys. EUR.
 - na rzecz H.K. POM z umowy na kompleksową realizację zadania inwestycyjnego w postaci wykonanie podpór na placu składowania drewna. Łączna wartość netto umowy wynosi 298 tys. zł. Termin wygaśnięcia zobowiązania przypada na 31.03.2018 roku. Saldo zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego wynosi 146 tys. zł
- Zabezpieczenia zobowiązań kredytowych spółki zależnej TANNE Sp. z o.o.:
 - poręcznie udzielone przez Spółkę do kwoty 105 000 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec PKO BP wynikające z Umowy Kredytu,
 - poręcznie udzielone przez Spółkę do kwoty 105 000 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec BGK wynikające z Umowy Kredytu,
 - poręcznie udzielone przez Jednostkę Dominującą do kwoty 18 564 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec PKO BP wynikające z Umowy Hedgingowej,
 - poręcznie udzielone przez Spółkę do kwoty 21 750 tys. EUR za zobowiązania TANNE wobec BGK wynikające z Umowy Hedgingowej,
 - Umowa gwarancji podpisana przez Spółkę,
 - Umowa podporządkowania wierzytelności przysługujących Jednostce Dominującej wobec TANNE wierzytelnościom PKO BP i BGK wynikającym z Umowy Kredytu oraz Umów Hedgingowych,
 - ustanowienie przez Spółkę, jako zabezpieczenia wierzytelności Banków ograniczonych praw rzeczowych w postaci zastawów finansowych i zastawów rejestrowych na udziałach TANNE posiadanych przez Spółkę,
 - złożenie przez Spółkę na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5) Kodeksu postępowania cywilnego, z całego swojego majątku do kwoty 105 000 tys. EUR związanego z poręczeniem Umowy Kredytu,
 - złożenie przez Spółkę na rzecz BGK oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5) Kodeksu postępowania cywilnego, z całego swojego majątku do kwoty 105 000 tys. EUR związanego z poręczeniem Umowy Kredytu,
 - złożenie przez Spółkę na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5) Kodeksu postępowania cywilnego, z całego swojego majątku do kwoty 18 564 tys. EUR związanego z poręczeniem Umowy Hedgingowej,
 - złożenie przez Spółkę na rzecz BGK oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5) Kodeksu postępowania cywilnego, z całego majątku Jednostki Dominującej do kwoty 21 750 tys. EUR związanego z poręczeniem Umowy Hedgingowej,
 - złożenie przez Spółkę na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 6) Kodeksu postępowania cywilnego, z udziałów zastawionych zastawem rejestrowym ustanowionym na rzecz PKO BP jako administratora zastawu (na zabezpieczenie wierzytelności wynikających z Umowy Kredytu), do kwoty 210 000 tys. EUR,

- złożenie przez Spółkę na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 6) Kodeksu postępowania cywilnego, z udziałów zastawionych zastawem rejestrowym ustanowionym na rzecz PKO BP jako administratora zastawu (na zabezpieczenie wierzytelności wynikających z Umów Hedgingowych), do kwoty 40 314 tys. EUR,
- ustanowienie na rzecz PKO BP, jako administratora zastawu, zastawu rejestrowego na zbiorze rzeczy i praw wchodzących w skład przedsiębiorstwa TANNE,
- zawarcie umowy zarządu nad przedsiębiorstwem TANNE lub umowy dzierżawy przedsiębiorstwa TANNE, w przypadku dochodzenia przez PKO BP, jako administratora zastawu, zaspokojenia z przedmiotu zastawu, z podmiotami wskazanymi przez PKO BP w sposób określony w umowie zastawniczej, jak również udzielenie pełnomocnictw zgodnie z umową zastawniczą,
- ustanowienie ograniczonych praw rzeczowych w postaci hipotek na przysługującym TANNE prawie własności nieruchomości położonej w Suwałkach, składającej się z działki gruntu o nr. 32812/6,
- zawarcie i wykonanie umowy cesji praw z umów, na mocy której TANNE dokona na rzecz PKO BP, jako cesjonariusza i agenta ds. zabezpieczeń, przelewu przysługujących TANNE (obecnie lub w przyszłości) praw pieniężnych i roszczeń pieniężnych z tytułu dokumentów, których jest stroną lub beneficjentem,
- ustanowienie przez TANNE ograniczonych praw rzeczowych w postaci zastawów finansowych i zastawów rejestrowych na prawach z rachunków bankowych otwartych i prowadzonych dla TANNE, jak również udzielenie pełnomocnictw do zarządzania i dokonywania rozporządzeń w odniesieniu do rachunków otwartych i prowadzonych dla TANNE,
- zawarcie i wykonanie przez TANNE umowy podporządkowania wierzytelności przysługujących wierzycielom wobec TANNE wierzytelnościom Banków wynikającym z Umowy Kredytu oraz Umów Hedgingowych,
- zawarcie i wykonanie przez TANNE umów bezpośrednich z PKO BP (działającym na rachunek Banków jako agent ds. zabezpieczeń) oraz kontrahentami TANNE,
- złożenie przez TANNE na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5) Kodeksu postępowania cywilnego, co do zobowiązania pieniężnego TANNE wobec PKO BP wynikającego z Umowy Kredytu, o spłatę wszelkich należności PKO BP związanych z kredytem, do kwoty 105 000 tys. EUR,
- złożenie przez TANNE na rzecz BGK oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5) Kodeksu postępowania cywilnego, co do zobowiązania pieniężnego TANNE wobec BGK wynikającego z Umowy Kredytu, o spłatę wszelkich należności BGK związanych z kredytem, do kwoty 105 000 tys. EUR,
- złożenie przez TANNE na rzecz PKO BP oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5) Kodeksu postępowania cywilnego, co do zobowiązania pieniężnego TANNE wobec PKO BP wynikającego z Umowy Hedgingowej, do kwoty 18 564 tys. EUR,
- złożenie przez TANNE na rzecz BGK oświadczenia o poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 5) Kodeksu postępowania cywilnego, co do zobowiązania pieniężnego TANNE wobec BGK wynikającego z Umowy Hedgingowej, do kwoty 21 750 tys. EUR.

Hipotetyczny koszt do poniesienia przez FORTE S.A. w związku z udzielonymi poręczeniami jest równy saldom niespłaconych kredytów wraz z odsetkami i prowizjami oraz saldom niespłaconych zobowiązań inwestycyjnych. Ponieważ zarówno DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. jak i TANNE Sp. z o.o. prowadzą działalność operacyjną na wyłączność Spółki Dominującej, która zapewnia im stabilny przepływ środków pieniężnych, zmaterializowanie ryzyka braku spłaty zobowiązań warunkowych Spółka ocenia jako mało prawdopodobne.

32. Sprawy sądowe

Nie występują postępowania sądowe, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

33. Informacje o podmiotach powiązanych

33.1. Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych ze spółkami zależnymi. Transakcje dotyczą sprzedaży produktów, towarów i usług oraz zakupów usług.

Podmiot powiązany	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
-------------------	-------------------------------	---------------------------------	-------------------------------------	--

MV Forte GmbH	31.12.2017	1 453	19 108	1 311	1 440
	31.12.2016	1 432	19 225	1 358	1 865
FORTE MOEBEL AG	31.12.2017	36 198	3 424	5 743	223
	31.12.2016	35 725	2 945	6 956	635
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	31.12.2017	1 745	23 525	528	4 346
	31.12.2016	2 029	12 612	568	2 761
TERCEIRA Sp. z o.o.	31.12.2017	2 269	22 537	623	2 120
	31.12.2016	396	21 661	215	5 067
TANNE Sp. z o.o.*	31.12.2017	63 584	73 017	2 017	19 721
	31.12.2016	15 066	12	337	7
ANTWERP Sp. z o.o. w likwidacji	31.12.2017	-	-	-	-
	31.12.2016	-	-	-	-
FORTE MOBILIER S.a.r.l.	31.12.2017	-	-	-	-
	31.12.2016	-	-	-	-
TM HANDEL Sp. z o.o.	31.12.2017	11	359	98	37
	31.12.2016	4 145	438	267	187
TM HANDEL Sp. z o.o. S.K.A	31.12.2017	1	-	-	-
	31.12.2016	1	-	-	-
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.	31.12.2017	1	-	-	-
	31.12.2016	1	-	-	-
FORTE BALDAI UAB	31.12.2017	-	178	-	15
	31.12.2016	-	184	-	15
FORTE SK S.r.o	31.12.2017	-	1 121	-	92
	31.12.2016	9	1 154	-	97
FORTE FURNITURE Ltd	31.12.2017	-	757	-	61
	31.12.2016	-	731	-	-
FORTE IBARIA S.l.u.	31.12.2017	-	1 581	-	129
	31.12.2016	9	1 314	-	111
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA PVT	31.12.2017	1 194	-	1 176	-
	31.12.2016	-	-	-	-
ANTWERP FP Sp. z o.o.	31.12.2017	1 141	17	1 382	21
	31.12.2016	-	-	-	-

Razem	31.12.2017	107 597	145 624	12 878	28 205
	31.12.2016	58 813	60 276	9 701	10 745

*Istotny wzrost obrotów pomiędzy spółkami wynika z rozpoczęcia w roku 2017 działalności operacyjnej przez spółkę TANNE.

33.2. Informacja o podmiotach powiązanych osobowo

MaForm SARL Luxemburg posiada 32,44% udziałów w kapitale zakładowym Fabryk Mebli „FORTE” S.A.

MaForm Holding Luxemburg SARL posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym MaForm SARL Luxemburg.

MaForm Holding AG posiada 90,34% udziałów w kapitale zakładowym MaForm Holding Luxemburg SARL. Pozostałe 9,66% udziałów w kapitale zakładowym MaForm Holding Luxemburg SARL posiada Pani Maria Florczuk- Członek Zarządu Fabryk Mebli „FORTE” S.A.

Pan Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu Fabryk Mebli „FORTE” S.A. wraz z małżonką posiadają 100% udziałów w MaForm Holding AG.

33.3. Pozostałe transakcje

Wspólne przedsięwzięcie, w którym Spółka jest współnikiem

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka nie prowadziła wspólnych przedsięwzięć.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka zawarła następujące umowy i aneksy do umów pożyczek ze spółkami powiązanymi:

- w dniu 30 marca 2017 roku aneks do umowy pożyczki ze spółką zależną FORT INVESTMENT Sp. z o.o. , zgodnie z którym spłata pożyczki nastąpi w 8 równych ratach od 31 marca 2018 roku;
- w dniu 30 maja 2017 roku aneks do umowy pożyczki ze spółką zależną MV FORTE GmbH, zgodnie z którym przedłużony został termin wykorzystania pożyczki do 30.06.2017 roku oraz ustalony okres jej spłaty – w 12 ratach do 31 grudnia 2020 roku;
- w dniu 29 czerwca 2017 roku aneks do umowy pożyczki ze spółką zależną DYSTRI-FORTE Sp. z o.o., zgodnie z którym podwyższono kwotę pożyczki do 700 tysięcy EUR. Wykorzystanie pożyczki może nastąpić do dnia 31 marca 2018 roku. Szczegółowy harmonogram spłaty zostanie ustalony pomiędzy Spółkami po upływie terminu wykorzystania pożyczki, zaś spłata rozpocznie się od 30.09.2018 roku;
- w dniu 30 czerwca 2017 roku aneks do umowy pożyczki ze spółką zależną TM- HANDEL Sp. z o.o. SKA, zgodnie z którym zwiększono kwotę pożyczki do 20 tysięcy zł i ustalono termin spłaty do dnia 30 czerwca 2018 roku;
- w dniu 7 września 2017 roku umowę pożyczki ze spółką zależną Terceira Sp. z o.o. w wysokości 500 tysięcy zł w związku z modernizacją obiektu przy ul. Robotniczej we Wrocławiu z terminem spłaty do grudnia 2020 roku;
- w dniu 18 września 2017 roku umowę pożyczki ze spółką zależną Terceira Sp. z o.o. w wysokości 3 000 tysięcy zł. Ostatnie ciągnięcie może nastąpić do dnia 31 grudnia 2018 roku, po tym terminie zostaną ustalone kwoty i terminy rat do spłaty;
- w dniu 12 października 2017 roku umowę pożyczki ze spółką zależną Forte Furniture Products India Ltd w równowartości 2 000 tys. USD z terminem spłaty przynajmniej 5-letnim, nie później niż do marca 2025 roku , odsetki płatne kwartalnie począwszy od grudnia 2017 roku.

Salda udzielonych pożyczek podmiotom powiązanym na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentuje poniższa tabela:

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki w walucie w tys.	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2017 w tys. zł	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2017
KWADRAT Sp. z o. o.	439	EUR	lipiec 2021	1 358	4
GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.	1 254	PLN	czerwiec 2023	1 020	6
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.	5 000	PLN	grudzień 2019	660	4
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	700	EUR	-	2 920	8

FORTE MOBILIER S.a.r.l.	40	EUR	grudzień 2019	125	-
TANNE Sp. z o.o.		PLN	czerwiec 2023	-	9
TANNE Sp. z o.o.	20 000	EUR	czerwiec 2023	55 056	145
TM- HANDEL Sp. z o.o. SKA	20	PLN	czerwiec 2018	20	-
MV FORTE GmbH	3 400	EUR	marzec 2020	14 181	36
TERCEIRA Sp. z o.o.	3 000	PLN	-	1 000	7
TERCEIRA Sp. z o.o.	500	PLN	grudzień 2020	500	2
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA Ltd	1 642	EUR	marzec 2025	6 850	7
Razem:				83 690	228

W tym:**Część krótkoterminowa:**

KWADRAT Sp. z o. o.				340	4
GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.				170	6
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.				330	4
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.				947	8
FORTE MOBILIER S.a.r.l.				62	-
TANNE Sp. z o.o.				-	9
TANNE Sp. z o.o.				5 506	145
TM- HANDEL Sp. z o. SKA				20	-
MV FORTE GmbH				4 727	36
TERCEIRA Sp. z o.o.				-	7
TERCEIRA Sp. z o.o.				-	2
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA Ltd				-	7
Razem:				12 102	228

Część długoterminowa:

KWADRAT Sp. z o. o.				1 018	
GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.				850	
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.				330	
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.				1 973	
FORTE MOBILIER S.a.r.l.				63	
TANNE Sp. z o.o.				49 550	
TANNE Sp. z o.o.				-	
TM- HANDEL Sp. z o.o. SKA				9 454	
MV FORTE GmbH				1 000	
TERCEIRA Sp. z o.o.				500	
FORTE FURNITURE PRODUCTS INDIA Ltd				6 850	
Razem:				71 588	

Powyższe pożyczki zostały udzielone na warunkach rynkowych (oprocentowanie zmienne oparte o EURIBOR / WIBOR plus marża).

Saldo udzielonych pożyczek podmiotom powiązanym na dzień 31 grudnia 2016 roku :

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki w walucie w tys.	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2016 w tys. zł	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2016
KWADRAT Sp. z o. o.	439	EUR	lipiec 2021	1 441	4
GALERIA KWADRAT Sp. z o.o.	1 254	PLN	czerwiec 2023	1 020	7
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.	5 000	PLN	grudzień 2017	660	4
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	227	EUR	czerwiec 2017	1 004	3
FORTE MOBILIER S.a.r.l.	30	EUR	grudzień 2019	88	-

TANNE Sp. z o.o.	20 000	EUR	czerwiec 2023	58 397	230
ANTWERP Sp. z o.o.	30	PLN	czerwiec 2017	30	-
TM- HANDEL Sp. z o.o. SKA	10	PLN	czerwiec 2017	10	-
MV FORTE GmbH	3 400	EUR	marzec 2020	-	-
Razem:				62 650	248
W tym:					
Część krótkoterminowa:					
KWADRAT Sp. z o. o.				-	4
GALERIA KWADRAT Sp. o.o.				-	7
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.				1 004	4
FORTE INVESTMENT Sp. z o.o				660	3
ANTWERP Sp. z o.o.				30	-
TM-HANDEL Sp. z o.o. SKA				10	-
TANNE Sp. z o.o.				-	230
Razem:				1 704	248
Część długoterminowa:					
KWADRAT Sp. z o. o.				1 441	-
GALERIA KWADRAT Sp. o.o.				1 020	-
FORTE MOBILIER S.a.r.l.				88	-
TANNE Sp. z o.o.				58 397	-
Razem:				60 946	-

34. Instrumenty finansowe**34.1. Wartość bilansowa**

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2017 roku							
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	3	74 988	-	-	33 433	-	108 424
Aktywa finansowe	3	74 988	-	-	-	-	74 991
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	33 433	-	33 433
Aktywa finansowe obrotowe:	-	171 632	-	-	18 210	-	189 842
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	126 597	-	-	-	-	126 597
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	18 210	-	18 210
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	32 684	-	-	-	-	32 684
Pozostałe aktywa finansowe	-	12 351	-	-	-	-	12 351
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	(115 315)	-	(301)	(115 616)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	(115 315)	-	-	(115 315)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	(301)	(301)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	(147 907)	-	(675)	(148 582)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	(141 856)	-	-	(141 856)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	(6 051)	-	-	(6 051)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	(675)	(675)
	3	246 620	-	(263 222)	51 643	(976)	34 068

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2016 roku (skorygowana)							
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	3	60 946	-	-	-	-	60 949
Aktywa finansowe	3	60 946	-	-	-	-	60 949
Aktywa finansowe obrotowe:	-	213 528	-	-	-	-	213 528
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	157 976	-	-	-	-	157 976
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	52 592	-	-	-	-	52 592
Pozostałe aktywa finansowe	-	2 960	-	-	-	-	2 960
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	(152 808)	(13 916)	(842)	(167 566)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	(152 808)	-	-	(152 808)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	(13 916)	-	(13 916)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	(842)	(842)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	(142 435)	(4 744)	(1 076)	(155 028)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	(135 706)	-	-	(135 706)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	(4 744)	-	(4 744)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	(6 729)	-	-	(6 729)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	(1 076)	(1 076)
	3	274 474	-	(295 243)	(18 660)	(1 918)	(41 344)

Spółka nie posiada aktywów finansowych oddanych jako zabezpieczenie.

34.2. Wartość godziwa

	Na dzień 31.12.2017		Na dzień 31.12.2016	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe trwałe	108 424	108 424	60 949	60 949
Długoterminowe należności z tytułu instrumentów pochodnych	33 433	33 433	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	32 684	32 684	52 952	52 952
Pozostałe obrotowe aktywa finansowe	12 351	12 351	2 960	2 960
Krótkoterminowe należności z tytułu instrumentów pochodnych	18 210	18 210	-	-
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(115 315)	(115 315)	(152 808)	(152 808)
Długoterminowe zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	(301)	(301)	(842)	(842)
Długoterminowe zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	(13 916)	(13 916)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	(6 051)	(6 051)	(6 729)	(6 729)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu krótkoterminowe	(675)	(675)	(1 076)	(1 076)
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	(4 744)	(4 744)

Spółka nie porównuje wartości bilansowych i wartości godziwych tych klas instrumentów finansowych, które mają charakter należności lub zobowiązań krótkoterminowych.

Akcje i udziały zaliczane do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży dotyczą podmiotów nienotowanych, dla których brak jest możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi i wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

34.3. Hierarchia wartości godziwej

Poniższa nota prezentuje ujawnienia dotyczące wyłącznie instrumentów finansowych wycenianych w bilansie według wartości godziwej.

	na dzień 31.12.2017		na dzień 31.12.2016	
	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe trwałe	-	3	-	3
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	51 643	-	-	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	(18 660)	-
	51 643	3	(18 660)	3

Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych.**Poziom I**

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu I (w 2016 roku: nie występowały).

Poziom II

Do poziomu II Spółka kwalifikuje należności lub zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych. Zmiany wartości godziwej instrumentów spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają kryteriów rachunkowości zabezpieczeń są odnoszone bezpośrednio w wynik finansowy roku obrotowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest na podstawie modeli wyceny instrumentów finansowych przy zastosowaniu ogólnie dostępnych kursów walutowych (kurs EUR- 4,1709) i stóp procentowych (1M -12 M WIBID, 1M-12M EURIBOR). Wskaźniki zmienności kursów walut pozyskiwane są z serwisów Reuters lub Bloomberg.

Do wyceny opcji europejskich Spółka stosuje model Garmana – Kohlhagena.

Kursy po jakich są zawierane opcje walutowe zaprezentowano w nocie nr 35.2 Rachunkowość zabezpieczeń.

Poziom III

Do poziomu III zakwalifikowane są udziały posiadane w spółkach nienotowanych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej udziały te wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

	Stan na dzień	
	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	3	3
Odpisy aktualizujące	-	-
Sprzedaż	-	-
Stan na koniec okresu	3	3

W okresie sprawozdawczym nie miało miejsca przekwalifikowanie, ani przesunięcie instrumentów finansowych między poszczególnymi poziomami (w okresie porównawczym: nie występowało).

34.4. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat na dzień 31 grudnia 2017 roku						
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	903	(2 330)	-	(60)	(1 487)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	(14 324)	9 763	-	23	(4 538)
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	(66)	-	-	-	(66)
Dywidendy	8	-	-	-	-	8
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	2 725	-	2 725
Zyski/(straty) z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	-	-	-	(463)	-	-
Ogółem zysk/(strata) netto	8	(13 487)	7 433	2 262	(37)	(3 821)

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat na dzień 31 grudnia 2016 roku (skorygowane)						
	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	1 013	(1 532)	-	(69)	(588)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	4 730	(6 864)	-	(32)	(2 166)
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	(577)	-	-	-	(577)
Dywidendy	11	-	-	-	-	11
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	131	-	18
Zyski/(straty) z tytułu realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	(7 189)	-	113
Ogółem zysk/(strata) netto	11	5 166	(8 396)	(7 058)	(101)	(10 378)

35. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu *zerokosztowe strategie opcyjne*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Spółki. Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 6.19.

35.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych, które są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych (WIBOR, EURIBOR, LIBOR) powiększonych o marżę. W celu analizy wrażliwości na zmiany stopy procentowej długoterminowych zobowiązań finansowych Spółki tj. kredytów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, założono jedynie wzrost ich oprocentowania w skali roku – dla EURIBOR o 0,03 pkt. %, dla WIBOR o 0,25 pkt. % oraz dla LIBOR o 0,60 pkt. %.

Spółka nie posiada instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej - wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej.

	Zmiana punktów procentowych	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31.12.2017		
PLN	0,25 pkt %	288
EUR	0,03 pkt %	-
USD	0,60 pkt %	-
Rok zakończony dnia 31.12.2016		
PLN	(0,10 pkt %)	(13)
EUR	(0,01 pkt %)	(1)
USD	0,55 pkt %	128

Wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe

31 grudnia 2017 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	6 051	115 315	-	-	121 366
Leasing finansowy	675	301	-	-	976

31 grudnia 2016 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	6 729	5 603	147 205	-	159 537
Leasing finansowy	1 076	610	232	-	1 918

Efektywna stopa procentowa dla kredytów zaciągniętych przez Spółkę wynosiła na dzień 31 grudnia 2017 roku 0,9020 % (2016: 0,9717%).

Instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

35.2. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji sprzedaży. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez Spółkę sprzedaży lub zakupów w walutach innych, niż jej waluta wyceny. Około 84 % zawartych przez Spółkę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych, niż waluta sprawozdawcza Spółki. Spółka stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR, GBP i USD (łącznie) przy założeniu niezmienności innych czynników.

Do analizy przyjęto następujące założenia zmiany kursów walut: dla danych na dzień 31 grudnia 2017 roku przyjęto wzrost kursu waluty EUR o 2% i waluty USD o 7% (2016: wzrost EUR o 1% i USD o 5 %) oraz spadek kursu waluty EUR i waluty USD o 1% w ciągu roku (2016: spadek EUR o 5 %).

Parametry przyjęte w zaprezentowanej analizie wrażliwości zostały ustalone w oparciu o dostępne prognozy rynkowe dotyczące kształtowania się tych parametrów w okresie najbliższych 12 miesięcy. Różnice między rokiem 2016 i 2017 wynikają ze zmian tych prognoz.

	Procentowa zmiana	Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na kapitał
31 grudnia 2017			
Należności handlowe	2%	2 446	-
Pożyczki udzielone	2%	1 610	-
Środki pieniężne	2%/7 %	634	-
Instrumenty zabezpieczające*	2%	-	(32 241)
Zobowiązania handlowe	2%/7 %	(971)	-
Kredyty bankowe	2%	(121)	-
Leasing	2%	(3)	-
Razem wpływ wzrostu		3 595	(32 241)
Należności handlowe	(1%)	(1 223)	
Pożyczki udzielone	(1%)	(805)	
Środki pieniężne	(1%)	(248)	
Instrumenty zabezpieczające*	(1%)	-	16 121
Zobowiązania handlowe	(1%)	471	
Kredyty bankowe	(1%)	61	
Leasing	(1%)	1	
Razem wpływ spadku		(1 743)	16 121
31 grudnia 2016			
Należności handlowe	1%/ 5%	1 535	-
Pożyczki udzielone	1%	609	-
Środki pieniężne	1%/ 5%	161	-
Instrumenty zabezpieczające	1%	-	(8 482)
Zobowiązania handlowe	1%/ 5%	(376)	-
Kredyty bankowe	1%/ 5%	(2 529)	-
Leasing	1%	(24)	-
Razem wpływ wzrostu		(624)	(8 482)
Należności handlowe	(5 %)	(7 648)	-
Pożyczki udzielone	(5 %)	(3 046)	-
Środki pieniężne	(5 %)	(802)	-
Instrumenty zabezpieczające	(5 %)	-	43 710
Zobowiązania handlowe	(5 %)	1 880	-
Kredyty bankowe	(5 %)	6 810	-
Leasing	(5 %)	120	-
Razem wpływ spadku		(2 686)	43 710

*analiza wrażliwości dotyczy wyłącznie wartości wewnętrznej opcji walutowych

Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym

Podstawową metodą zarządzania ryzykiem walutowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne.

Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych symetryczne strategie opcyjne.

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdania

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 51 643 tys. zł i w wysokości 59 295 tys. zł została ujęta w kapitale z aktualizacji pochodnych instrumentów finansowych jako wartość wewnętrzna, natomiast kwota (7 652) tys. zł została ujęta w rachunku zysków i strat jako wartość czasowa.

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2017 roku wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie 2 262 tysięcy zł i dotyczył realizacji wygasających strategii opcyjnych objętych rachunkowością zabezpieczeń w kwocie 2 725 tys. zł oraz (463) tys. zł ujęte w pozycji strata z pochodnych instrumentów finansowych jako per saldo odwrócenia wyceny z roku ubiegłego w kwocie 7 189 tys. zł i bieżącej wyceny (7 652) tys. zł.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu

	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2016
Wpływy na przychody ze sprzedaży	2 725	131
Wpływy na przychody/koszty finansowe:		
- z tytułu wyceny instrumentów pochodnych w okresie	(463)	(7 189)
Wpływy z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	2 262	(7 058)

Rachunkowość zabezpieczeń

Opis ważniejszych zasad stosowanych odnośnie rachunkowości zabezpieczeń przedstawiony został w nocie 6.20. Zgodnie z nimi zmiany wartości wewnętrznej zabezpieczających kontraktów opcyjnych zalicza się do kapitałów własnych Spółki, podczas gdy zmiana ich wartości godziwej jest odnoszona do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na koniec każdego miesiąca, dokonuje się oceny efektywności prospectivej porównując skumulowaną zmianę wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna – porównując skumulowaną zmianę wartości wewnętrznej opcji zabezpieczających ustanowionych powiązań w ramach rachunkowości zabezpieczeń do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych przedstawiono w punkcie 27.3. dodatkowych not objaśniających.

Wartość godziwa kontraktów walutowych

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wynosiła 51 643 tys. zł.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych. Terminy rozliczeń są zbieżne z terminami, w których kwoty odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu tych transakcji zostaną odniesione do rachunku zysków i strat.

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	12 000	Opcja Put	08.2015	01-06.2018	4,2800	PKO BP S.A.	1 161
EUR	12 000	Opcja Call	08.2015	01-06.2018	4,6670	PKO BP S.A.	(18)
EUR	30 000	Opcja Put	10.2015	01-09.2018	4,3000	PKO BP S.A.	3 467
EUR	30 000	Opcja Call	10.2015	01-09.2018	4,6300	PKO BP S.A.	(254)
EUR	12 000	Opcja Put	11.2015	10.2018-11.2018	4,3000	PKO BP S.A.	1 427
EUR	12 000	Opcja Call	11.2015	10.2018-11.2018	4,7070	PKO BP S.A.	(211)
EUR	24 000	Opcja Put	04.2016	01-03.2019	4,3500-4,4000	PKO BP S.A.	3 946
EUR	24 000	Opcja Call	04.2016	01-03.2019	4,8500-4,9250	PKO BP S.A.	(482)
EUR	18 000	Opcja Put	08.2016	07-08.2019	4,4000	PKO BP S.A.	4 087
EUR	18 000	Opcja Call	08.2016	07-08.2019	4,8650	PKO BP S.A.	(875)
EUR	8 000	Opcja Put	10.2016	10.2019	4,4500	PKO BP S.A.	3 303
EUR	8 000	Opcja Call	10.2016	10.2019	4,8850	PKO BP S.A.	(720)
EUR	8 000	Opcja Put	11.2016	11.2019	4,5000	PKO BP S.A.	3 810
EUR	8 000	Opcja Call	11.2016	11.2019	5,1400	PKO BP S.A.	(505)
EUR	42 000	Opcja Put	07.2017	12.2019-05.2020	4,3500	PKO BP S.A.	5 914
EUR	42 000	Opcja Call	07.2017	12.2019-05.2020	4,7300	PKO BP S.A.	(3 368)
Razem						PKO BP S.A.	20 682
EUR	12 000	Opcja Put	08.2015	01-06.2018	4,2800	mBank S.A.	1 152
EUR	12 000	Opcja Call	08.2015	01-06.2018	4,6400	mBank S.A.	(17)
EUR	25 500	Opcja Put	12.2015	08-11.2018	4,3500	mBank S.A.	3 998
EUR	25 500	Opcja Call	12.2015	08-11.2018	4,6700	mBank S.A.	(192)
EUR	5 000	Opcja Put	05.2016	01-04.2019	4,4500	mBank S.A.	1 123
EUR	5 000	Opcja Call	05.2016	01-04.2019	4,9250	mBank S.A.	(106)
EUR	7 000	Opcja Put	10.2016	09.2019	4,4000	mBank S.A.	2 469
EUR	7 000	Opcja Call	10.2016	09.2019	4,9075	mBank S.A.	(574)
EUR	37 000	Opcja Put	08.2017	01-06.2020	4,4000	mBank S.A.	6 034
EUR	37 000	Opcja Call	08.2017	01-06.2020	4,7110	mBank S.A.	(3 276)
EUR	32 000	Opcja Put	09.2017	06-09.2020	4,4500	mBank S.A.	7 112
EUR	32 000	Opcja Call	09.2017	06-09.2020	4,8165	mBank S.A.	(3 552)
Razem						mBank S.A.	14 171
EUR	32 000	Opcja Put	01.2016	10.2017-12.2018	4,4500	ING Bank Śląski S.A.	7 979
EUR	32 000	Opcja Call	01.2016	10.2017-12.2018	4,7800	ING Bank Śląski S.A.	(282)

EUR	15 000	Opcja Put	04.2016	01-03.2019	4,4000	ING Bank Śląski S.A.	2 924
EUR	15 000	Opcja Call	04.2016	01-03.2019	4,8950	ING Bank Śląski S.A.	(269)
EUR	10 000	Opcja Put	05.2016	04.2019	4,4500	ING Bank Śląski S.A.	2 276
EUR	10 000	Opcja Call	05.2016	04.2019	4,9600	ING Bank Śląski S.A.	(200)
EUR	22 000	Opcja Put	06.2016	05-06.2019	4,4500	ING Bank Śląski S.A.	4 924
EUR	22 000	Opcja Call	06.2016	05-06.2019	4,9300	ING Bank Śląski S.A.	(562)
Razem						ING Bank Śląski S.A.	16 790

Ryzyka związane z terminowymi kontraktami walutowymi to ryzyka stopy procentowej, kursu walutowego oraz niewypłacalności drugiej strony transakcji. Ryzyko kredytowe jest jednak ograniczone, gdyż drugą stroną transakcji są banki o wysokim standingu finansowym.

35.3. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z wiarygodnością kredytową i wypłacalnością klientów, z którymi Spółka zawiera transakcje sprzedaży.

W Spółce funkcjonuje procedura przyznawania kontrahentowi limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Praktycznie wszystkie należności handlowe, z wyjątkiem należności od jednostek powiązanych, są ubezpieczone, bądź zabezpieczone gwarancjami bankowymi z tytułu tzw. centralnego regulowania płatności. Dodatkowo należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby handlowe i finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

Kwota maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe, w przypadku należności handlowych od jednostek pozostałych, jest ograniczona do wysokości franszyzy i udziału własnego określonych w warunkach polisy ubezpieczenia należności. Na dzień 31.12.2017 roku oszacowana kwota maksymalnej ekspozycji kredytowej wynosiła 3 064 tys. zł.

W przypadku udzielonych pożyczek, Spółka na bieżąco monitoruje sytuację finansową dłużników. Zabezpieczenie udzielonych pożyczek stanowią weksle in blanco. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek jest równa saldom należności z tytułu pożyczek zaprezentowanym w nocie 25.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

35.4. Ryzyko związane z płynnością

Spółka narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych. Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty bankowe oraz umowy leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku wg daty ich zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2017	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	6 051	115 315	-	-	121 366
Leasing finansowy	675	301	-	-	976
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	160 145	-	-	-	160 145
	166 871	115 616	-	-	282 487

31 grudnia 2016	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	6 729	5 603	147 205	-	159 537
Leasing finansowy	1 076	610	232	-	1 918
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	153 426	-	-	-	153 426
	161 231	6 445	147 205	-	314 881

36. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto.

	31.12.2017	31.12.2016
Oprocentowane kredyty i pożyczki	121 366	159 537
Leasing finansowy	976	1 918
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	177 358	188 137
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(32 684)	(52 592)
Zadłużenie netto	267 016	297 000
Kapitał podstawowy	23 931	23 901
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	114 556	113 214
Pozostałe kapitały rezerwowe	341 274	248 859
Kapitał z aktualizacji wyceny	48 029	(9 291)
Kapitał z połączenia	(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	2 354	2 354
Zyski zatrzymane	72 246	114 941
Kapitał razem	601 317	492 905
Kapitał i zadłużenie netto	868 333	789 905
Wskaźnik dźwigni	30,75%	37,60%

36.1. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Jednostki Dominującej i emisja warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F z wyłączeniem prawa poboru warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F

W dniu 10 czerwca 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie FABRYK MEBLI „FORTE” S.A., zatwierdziło wprowadzenie programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Spółki („Program Motywacyjny”).

Celem Programu Motywacyjnego jest dążenie do rozwoju Grupy Kapitałowej Spółki i jej jednostek zależnych („Grupa Kapitałowa”) poprzez stworzenie mechanizmów motywacyjnych dla osób odpowiedzialnych za zarządzanie, odnoszących się do wyników finansowych Grupy Kapitałowej i wzrostu wartości akcji Spółki.

Cena emisyjna akcji Spółki serii H została ustalona uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 27 października 2014 roku na kwotę 46,19. Każdy Warrant uprawnia do objęcia jednej akcji serii H za cenę emisyjną.

Wykonanie praw z Warrantów może nastąpić nie wcześniej, niż po upływie roku od formalnej decyzji o ich objęciu i nie później, niż do dnia 30 listopada 2018 roku.

Liczba i średnie ważone ceny wykonania warrantów są następujące:

	Seria	Liczba Warrantów	śr. ważona cena wykonania
Występujące na 01.01.2017, w tym:		237 480	
	D	118 740	46,19
	F	118 740	46,19
Zmiana w ciągu okresu sprawozdawczego			
Wygaste w 2017 roku	-	-	-
Zrealizowane w 2017 roku		29 685	46,19
Występujące na 31.12.2017, w tym:		207 795	
Możliwe do wykonania na 31.12.2017	D	89 055	46,19
	F	118 740	46,19

36.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Informacja o podmiotach posiadających powyżej 5% udziałów w kapitale jednostki została przedstawiona w nocie 27.1.

36.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

36.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki:

	Okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016
Wynagrodzenie Zarządu, w tym:	11 350	13 748

w przedsiębiorstwie Emitenta	10 599	12 960
Maciej Formanowicz	4 157	5 416
Gert Coopmann	2 620	2 956
Klaus Dieter Dahlem	1 642	2 008
Maria Florczuk	992	1 152
Mariusz Gazda	1 188	1 428
z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych	751	788
Maciej Formanowicz	520	547
Gert Coopmann	231	241

Rada Nadzorcza:	324	324
Zbigniew Sebastian	84	84
Stanisław Krauz	60	60
Tomasz Domagalski	60	60
Bernard Woźniak	37	-
Stefan Golonka	23	60
Jerzy Smardzewski	60	60

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej:

	Rok zakończony	
	31.12.2017	31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	9 761	8 507
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	37	79
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	14	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	9 812	8 586

36.5. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

W okresie sprawozdawczym programy akcji pracowniczych nie występowały.

37. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie styczeń – grudzień roku kształtowało się następująco:

	2017	2016
Zarząd Spółki	5	5
Administracja	196	206
Dział sprzedaży	390	480
Pion produkcji	2 403	2 251
Pozostali	160	147
Razem	3 154	3 089

38. Zdarzenia następujące po dacie bilansu

W dniu 2 lutego 2018 r. dokonano rejestracji zmiany siedziby spółki zależnej DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. z ul. Nowogrodzkiej 50 lok. 515, 00-695 Warszawa na ul. Biała 1, 07-300 Ostrów Mazowiecka.

W dniu 5 lutego Zarząd podpisał z Pfeiderer Polska Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu umowę na dostawy strategicznego do produkcji mebli materiału, tj. płyt drewnopochodnych. Przedmiotem umowy jest dostawa do zakładów produkcyjnych Spółki płyty wiórowej surowej, płyty wiórowej laminowanej, płyty HDF surowej oraz płyty HDF lakierowanej w ilościach uzgodnionych przez Strony. Umowa zawarta została na dwa lata, tj. do 31 grudnia 2019 r.

Z uwagi na fakt, iż cena dostarczanych materiałów ustalana będzie zgodnie z formułą cenową zawartą w umowie, w oparciu o ceny podstawowych surowców do produkcji płyt drewnopochodnych, Strony umowy przewidują, że szacunkowa wartość umowy wyniesie ok.132.000 tys. zł. W ocenie Zarządu zawarcie umowy z Pfeiderer Polska Sp. z o.o. gwarantuje Spółce ciągłość dostaw i możliwość realizacji zamówień składanych na meble.

W dniu 15 lutego dokonano rejestracji zmiany nazwy spółki zależnej TERCEIRA Sp. z o.o. na FORTE BRAND Sp. z o.o. oraz zmiany jej siedziby z ul. Syta 99B/6, 02-987 Warszawa na ul. Biała 1, 07-300 Ostrów Mazowiecka.

W dniu 13 lutego 2018 r. dokonano rejestracji zmiany siedziby spółki zależnej TANNE Sp. z o.o. z ul. Nowogrodzkiej 50 lok. 515, 00-695 Warszawa na ul. Biała 1, 07-300 Ostrów Mazowiecka.

W dniu 28 lutego 2018 roku Spółka zobowiązała się do ustanowienia hipoteki umownej łącznej do kwoty 174 600 tys. zł na rzecz ING Bank Śląski SA w celu zabezpieczenia wierzytelności banku wobec spółki FORTE BRAND Sp. z o.o. z tytułu umowy kredytowej z dnia 16 grudnia 2016 roku.

W dniu 15 marca 2018 roku Spółka zawarła aneks z PKO Bank Polski S.A. do umowy kredytowej z dnia 14 lutego 2000 roku wraz z późniejszymi zmianami, na mocy którego podwyższono maksymalnie dopuszczalne wskaźniki zadłużenia.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Anna Wilczyńska

.....

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

Prezes Zarządu

Maciej Formanowicz

.....

Członek Zarządu

Gert Coopmann

.....

Członek Zarządu

Klaus Dieter Dahlem

.....

Członek Zarządu

Maria Florczuk

.....

Członek Zarządu

Mariusz Gazda

.....

Ostrów Mazowiecka, dnia 5 kwietnia 2018 roku